Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 28 (1028) ♦ Субота, 11 лютого 1995 року ♦ Ціна договірна

Україна – активний учасник саміту. Але є речі, які вона воліє вирішувати сама

В столиці Казахстану закрилося засідання Ради глав держав СНД. Керівники країн розглядали пакети документів, пов'язаних з Договором про колективну безпеку, економічних проектів, що може започаткувати створення Економічного союзу СНД. Розглядалась також концепція охорони зовнішніх рубежів прикордонними військами держав співдружності, протокол Угоди про колективні миротворчі сили, Договір про співробітництво в охороні зовнішніх кордонів СНД. Проте на нараді керівників цих відомств держав СНД, проведеній 9 лютого, вирішено направити концепцію охорони зовнішніх кордонів співдружності на доопрацювання, оскільки угоду в запропонованому варіанті підтримали тільки чотири держави: Росія, Казахстан, Таджикистан і Киргизстан.

(Закінчення на 2-й стор.).

А Куба лікує наших дітей

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв голову комісії Національної Асамблеї народної влади Республіки Куба з питань охорони здоров'я Карлоса Дотріса. Під час зустрічі розглядалися питання про надання Кубою медичної допомоги дітям, що потерпіли від наслідків Чорнобильської катастрофи.

У цілому за період з 1990 по 1994 роки Куба подала медичну допомогу майже 10 650 дітям України, а також батькам та вихователям, що їх супроводжували. «Я відчуваю себе лікарем українських дітей, і мені це дуже приємно, — сказав Карлос Дотріс, який водночас є і директором дитячого лікувального центру ім. В.Солері. — Ми й надалі хочемо співробітничати з Україною, допомагаючи її дітям».

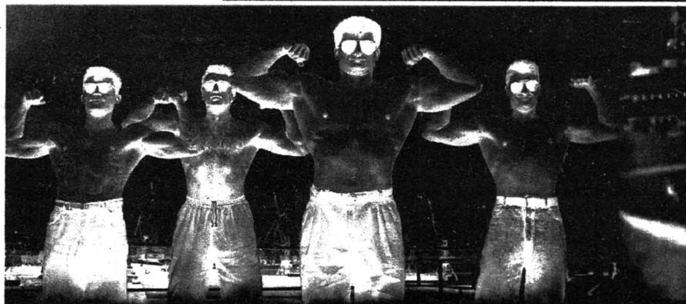
Олександр Мороз висловив подяку за медичну підтримку та погодився на пропозицію Карлоса Дотріса підписати проект угоди про бартерний обмін ліками на продукти харчування для кубинського народу, який зараз переживає економічні труднощі.

11 стор.

14 лютого минає три роки від трагічної загибелі талановитого журналіста, народного депутата України Вадима Бойка. Вибух у його квартирі обпалив пекельним полум'ям і спопелив це молоде життя, прокотився тяжким відлунням по всій Україні.

Віктор Пилипенко, якого свого часу усунули з посади начальника Чорноморського морського пароплавства, щоб призначити Кудюкіна, звернувся до редакції з листом.

(Читайте на 8-й стор.).

ХТО ДОПОМАГАЄ МАФІЇ?

Кабінет міністрів України визначив порядок відшкодування населенню витрат на оплату житлово-комунальних послуг

Кабінет міністрів України ухвалив 4 лютого 1995 року постанову №89 «Про надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг».

Встановлено, що з 1 травня 1995 року родини платитимуть за житлово-комунальні послуги не більше за встановлений Кабінетом міністрів розмір свого середньомісячного сукупного доходу в межах санітарної норми володіння чи користування загальною площею житла і нормативів користування комунальними послугами.

Мінекономіки, Мінпраці, Мінфінові, Держкомітетові з житлово-комунального господарства доручено протягом місяця визначити економічно обгрунтований розмір витрат родини на оплату житлово-комунальних послуг.

Місцевим виконкомам дозволено змінювати тарифи на житлово-комунальні послуги лише за умови одночасного запровадження заходів з соціального захисту через надання населенню безготівкових субсидій для відшкодування витрат на оплату цих послуг. При цьому санітарна норма володіння та користування загальною площею і нормативи користування комунальними послугами встановлюються з розміру 21 кв. метр на наймача і кожного члена родини, а для осіб, що мешкають в однокімнатних квартирах, незалежно від розмірів загальної площі.

Положенням визначено перелік надходжень, які включаються до сукупного доходу родини. Середньомісячний сукупний доход родини визначається за 3 календарних місяці, що передують місяцеві призначення субсидії.

ЧЕЧНЯ: відлуння подій

Дудаєвці залишають Грозний

Надійшли повідомлення про те, що чеченські формування залишають Грозний. Комітет оборони Чечні і головний штаб чеченських збройних сил прийняли рішення про негайну евакуацію зі столиці республіки. Це означає, що Грозний практично цілком переходить під контроль федеральних силових структур. Офіційних пояснень цих дій чеченського опору з боку його керівництва поки що немає. Отже, можна висунути дві версії: або прибічники Д. Дудаєва уже не в змозі протистояти федеральним військам у Грозному, або вони свідомо залишають місто з метою організації партизанської війни. Водночас, згідно з повідомленнями з Москви, контингенти Міністерства оборони РФ виводяться з Чечні, поступаючись там місцем з'єднанням внутрішніх військ та Міністерства з надзвичайних ситуацій Росії. У Чечні починають діяти, принаймні офіційно, цивільні структури управління.

Парламентська хроніка

ЗЕМЛЮ ТРЕБА ЛЮБИТИ

Денне засідання 9 лютого

На денному засіданні народні депутати приступили до обговорення проекту закону про внесення змін і доповнень до Закону «Про плату за землю» та до Земельного кодексу. Як зазначалося, базові ставки земельного податку у порівнянні з минулим роком зростуть у вісім разів. Загальна сума податку цього року становитиме 27 трильйонів карбованців.

У цілому ж, і це слід відзначити одразу, законопроект, винесений на обговорення, викликав різке несприйняття у народних депутатів. І передусім через сміховинно низькі ставки податку. Адже згідно з цим документом за користування гектаром землі платник викладе із своєї кишені вартість однієї коробки сигарет. Як зазначив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, ми ніколи не дочекаємося поваги землекористувача до найкращих у світі земель, а отже, нічого чекати й на віддачу від них, якщо так злочинно низько оцінюватимемо те, що є нашим найбільшим багатством. По суті, підкреслив Голова Верховної Ради, цей податок є скоріше збиранням грошей на утримання землевпорядної служби, а не платнею за користування землею.

Переважну більшість парламентаріїв не влаштовував визначений законопроектом підхід до сплати податків за землекористування. Альтернативний варіант, запропонований народним депутатом Ігорем Юхновським, вони сприймали з певними застереженнями. Погоджуючись із його методикою сплати податку, водночас зауважували, що він має бути єдиним для землекористувача. Бо якщо до нього додати ще десятки інших податків, то виробник просто не виживе.

Усе денне засідання було відведене обговоренню цього питання. Врешті-решт парламентарії відхилили обидва варіанти і відправили проект закону на доопрацювання.

Василь ТУГЛУК.

Інтерв'ю в кулуарах

Передбачений регламентом звіт Президії Верховної Ради в останні дні став каменем спотикання. Чому?

Владислав НОСОВ, Октябрський в/о № 319 (Полтавська область): Так сталося тому, що Президія, мабуть, забула внести це питання до порядку денного. А депутати їй нагадали — це нормальне явище.

Володимир МУЛЯВА, Калуський в/о № 197 (Івано-Франківська область): Як на мене, є спроба Президії уникнути такого звіту, оскільки вона не зуміла організувати належну роботу. Партійні ігрища, які відбуваються в цьому органі, раз по раз збурюють ситуацію у Верховній Раді. Цьому слід покласти край.

Вадим ЛИТВИН, Красногвардійський в/о № 79 (Дніпропетровська область): Президія не завжди враховує думки народних депутатів. Очевидно, накопичилось усього потроху, і все це вилилось ось у такий спротив.

П'ЯТНИЦЯ — ДЕНЬ ВАЖКИЙ

Ранкове засідання 10 лютого

Цей парламентський ранок можна охрестити ранком перенесень, оскільки народним депутатам довелося перенести на пізніше розгляд одразу трьох питань. По-перше, знову не вдалося обрати голову постійної Комісії з питань законності і правопорядку — кандидат від «Єдності» Олександр Жир не набрав необхідної кількості голосів. По-друге, відправили доопрацьовувати винесений на друге читання законопроект «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів». І, по-третє, незважаючи на заклик депутата з Одеси Руслана Боделана, який сказав, що «в області і в місті напруга така, що витримати неможливо», було відкладено розгляд звертання Одеської міської Ради народних депутатів про порядок зарахування до міського бюджету прибуткового податку з громадян.

Потім ВР почала обговорення постанови про розрахунки з товаровиробниками за реалізовану в 1994 році сільгосппродукцію та підготовку до весняно-польових робіт.

Анатолій БЕНЬ.

У номер!

УКРАЇНА — АКТИВНИЙ УЧАСНИК САМІТУ

(Початок на 1-й стор.).

Як відомо, Україна заявила, що не підписуватиме документи, пов'язані з колективною безпекою, хоча й планує взяти участь в їх розробці. Як заявив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, наша держава «здатна власними зусиллями забезпечити охорону кордону і щодо цього не потребує будь-чиєї допомоги». Молдова також заявила, що не братиме участі в обговоренні питань військового характеру, бо пріоритетом для неї є економіка...

Президента Російської Федерації Бориса Єльцина (який пообіцяв керівникам держав розповісти про дії російської армії в Чечні) повторно обрано головою Ради глав держав СНД. Важко зрозуміти причини такого кроку, адже Статутом СНД продовження повноважень не передбачено. Наступну зустріч у верхах намічено провести 25 травня у Мінську.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ДЕНЬ ГЕОЛОГА

На підтримку ініціативи працівників геології, геодезії та картографії України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників геології, геодезії та картографії — День геолога, яке відзначати щорічно у першу неділю квітня.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 7 лютого 1995 року.

ЗАЯВА

Соціалістичної фракції Верховної Ради України

Робота вищого законодавчого органу держави — Верховної Ради України — перебуває у колі пильної уваги населення, необгрунтовано обмежені телевізійні репортажі з пленарних засідань сесії залишили наших виборців без достовірної інформації.

Соціалістична фракція Верховної Ради України вважає необхідним:

1. Відновити повну радіотрансляцію пленарних засідань сесії Верховної Ради України;
2. Голосуванням у кожному конкретному випадку визначатися з тих питань, які не підлягають радіотрансляції;
3. В дні пленарних засідань надавати в обов'язковому порядку всім фракціям по 10 хвилин (півтори години ефірного часу) по каналу УТ-1 о 21.30 для прямого ефіру з оцінками сесії;
4. Вирішити питання про створення творчої групи Парламентського каналу на базі прес-центру Верховної Ради України про матеріально-технічне забезпечення цієї телепередачі, яка була б незалежною від політичної цензури, установленні нині в офіційних засобах інформації.

ДОРОГУ РЕФОРМАТОРАМ

Стратегію і тактику на сучасному етапі сільгосповиробників Чернігівщини обговорено на першому представницькому форумі керівників агропромислового комплексу всіх форм власності. Позитивним підсумком обміну думок з пекучих проблем стало розуміння, що селу необхідна не тільки суттєва допомога держави, але й — у першу чергу — перетворення сільгосппідприємств на ринкові господарства нового типу. Перший віце-прем'єр-міністр Петро Саблук наголосив, що ті, хто цього не розуміє, повинні звільнити місця для керівників з новим мисленням.

У комісіях Верховної Ради

«Чому б не запозичити досвід Китаю?»

ЦЕ ЗОВСІМ не риторичне запитання поставив голова Комісії Верховної Ради з питань ядерної політики та ядерної безпеки Михайло Павловський у розмові з вашим кореспондентом. Основна увага в ній була зосереджена, власне, на тому, бути чи не бути ядерній енергетиці на Україні.

Що й зрозуміло: на сьогодні наші АЕС несуть основне навантаження із забезпечення народного господарства електроенергією. В той же час як усередині країни, так і особливо за її межами є впливові сили, котрі добиваються закриття в Україні атомних електростанцій. При цьому основним аргументом, а точніше — жупелом використовується катастрофа на Чорнобильській АЕС. Навколо її закриття вже котрий рік ведуться відкриті й завуальовані політичні спекуляції.

Може, це занадто сильно сказано? Та ні! Без атомних електростанцій, в тому числі й Чорнобильської, Україні не обійтися, наголосив М.Павловський. Адже вони виробляють половину всієї електроенергії в Україні. І дійової альтернативи їм на сьогодні немає. Щоб створити її (через модернізацію діючих та спорудження нових теплових станцій), потрібно принаймні 10 — 15 років. Може Україна дозволити собі таку «розкіш»? Голова комісії однозначно стверджує: не може! З огляду на що явно нелогічним, більше того — згубним для країни було б погодитися на вимогу сімки держав-гегемонів закрити Чорнобильську АЕС. Чим аргументується така вимога? Безпекою України і Європи. Але ж вибачайте: нині безпека на ЧАЕС доведена до такого рівня, який перевищує необхідний захист, що його мають більшість АЕС Росії та Європи.

Тоді в чому ж справжня суть вимоги енергетичного знекровлення України? А в тому, пояснив М.Павловський, щоб змусити нас просити у закордонних «благодійників» грошей на побудову... нових АЕС! Обладнання для яких поставлятимуть фірми країн тієї ж усевладної «сімки». Хоч Україна має власний, достатньо високий науково-технічний потенціал для розвитку атомної енергетики. А що матимемо, прийнявши умови «сімки»? Образно кажучи, отримаємо похорон власного атомного машино- та приладобудування, втрату сотень тисяч робочих місць, впозвання на коліна у кабалу економічної та науково-технічної залежності від західних фірм і, зрозуміло, щедре їх інвестування за рахунок коштів, взятих у борг як прояв «милості» до нас, нерозумних і ниших.

Ось один лише приклад. Нині Чорнобильська АЕС виробляє 7 відсотків сумарної кількості наявної електроенергії, а в разі закриття її з'явиться ще й 100 тисяч безробітних, бо саме стільки людей зайнято на станції та в зоні Чорнобильської АЕС. А це означає соціальне потрясіння, наслідки якого важко спрогнозувати...

Виходячи з цих тверезих і в чомусь шокуючих міркувань, М.Павловський доходить висновку: а чи варто й надалі у всьому та завжди слухатися зарубіжних радників і беззастережно приймати пропоновані нам плани, як це робилося досі? Чи не краще запозичити досвід Китаю, який приймає пропозиції зарубіжних інвесторів лише в тому разі, якщо реалізація тих чи інших планів пов'язана з впровадженням найновіших технологій і обов'язково — з забезпеченням нових робочих місць у власній економіці? Висновок М.Павловського однозначний: оцей досвід гідний запозичення. Якщо вести мову про долю власної атомної енергетики (а саме за нею — майбутнє), то китайський прагматизм нам має правити за взірець. Завжди слід пам'ятати: енергетична незалежність України — запорука незалежності політичної. Тож будьмо розважливими!

Іван ДМИТРЕНКО.

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи продовжувала роботу над удосконаленням деяких положень Закону «Про статус народного депутата України». Узагальнивши пропозиції постійних комісій Верховної Ради України, вона доопрацювала проект Закону, внесені до нього зміни і доповнення, що стосуються здійснення депутатських повноважень, забезпечення діяльності депутатів, депутатських груп і фракцій. Прийнято рішення передати його на розгляд Верховної Ради України.

З урахуванням зауважень постійних комісій, було розглянуто також проекти Положень про помічника-консультанта народного депутата України і консультанта депутатської групи (фракції) Верховної Ради України, які підготовлено для розгляду на пленарному засіданні.

З метою підвищення рівня законотворчої роботи комісія затвердила Положення про групу наукових радників, консультантів та експертів при комісії. Обговорено також кандидатури провідних вчених-юристів та інших спеціалістів, які входитимуть до цієї групи і братимуть участь у розробці та обгрунтуванні правової політики, підготовці та експертизі законопроектів, вивченні практики застосування чинного законодавства.

На засіданні комісії обговорено звернення Одеської міської Ради народних депутатів, що стосується порядку зарахування до міського бюджету прибуткового податку з громадян. Вивчивши це питання, комісія дійшла висновку, що відповідне рішення від 10 січня 1995 року «Про порядок фінансування видатків з обласного бюджету в 1995 році», яким встановлено відрахування від прибуткового податку з громадян до обласного бюджету і бюджету м.Одеси за нормативами, які діяли в минулому році, не відповідає статті 12 Закону «Про бюджетну систему Української РСР» і статті 11 Закону «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування». Аналогічні зауваження висловлено і стосовно листа Міністерства фінансів України з цього питання, надісланого місцевим фінансовим органам і державним податковим інспекціям.

Комісія запропонувала внести на розгляд Верховної Ради проект постанови про скасування зазначеного рішення Одеської обласної Ради народних депутатів у частині зарахування відрахувань від прибуткового податку з громадян як такого, що суперечить законам України. Пропонується також рекомендувати Генеральному прокурору України перевірити відповідність чинному законодавству України роз'яснення Міністерства фінансів України щодо порядку нинішнього року від загальнодержавних податків до місцевих бюджетів.

* * *

Голова Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД Б.Олійник мав зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Бельгія в Україні Інгеборгом Крістофферсеном. Обговорено широке коло проблем, пов'язаних з безпекою в Європі, можливим розширенням НАТО, українсько-російськими стосунками.

* * *

Відбулося засідання **постійної Комісії з питань культури і духовності.** Розглянуто зауваження і пропозиції депутатів по ряду законопроектів, запропонованих іншими комісіями Верховної Ради до порядку денного сесії. Проаналізовано також питання фінансування галузі культури, запропонованого в проекті державного бюджету України на 1995 рік.

Прес-служба Верховної Ради України.

НЕ ВМИРАЄ ПРАВДА НАША

Читачі газети розмірковують про свою державу

***ЧИМАЛО** сказано й написано про те, що Східна та Західна Україна — різні. Це очевидна істина, і тому було б дуже дивно, якби її хтось та став спростовувати. Віддавна вважається, що західні області — це оплот української самостійності, а східні значною мірою інші.*

Правду кажучи, до останнього часу я й сам так вважав. Але цей давній стереотип дещо похитнула купка читацьких листів. Цікаво, що всі ці послання надійшли зі сходу України, всі, крім одного, якщо судити з прізвищ авторів, написані росіянами і російською мовою. Що ж саме пишуть наші співвітчизники?

І. Безручко з Жовтих Вод Дніпропетровської області розмірковує: «Після розвалу Радянського Союзу суверенна Росія залишилась колоніальною імперією. Тепер вона має до незалежної України незаконні територіальні претензії в Криму...

Мало того, російськомовне населення (нагадую: лист написано російською мовою. — **Б.С.**), що мешкає на території України і особливо в Криму, виявляє ненависть до української мови, культури й державної символіки України, а також виявляє великоруський шовінізм до української національності, чим розпалює міжнаціональну ворожнечу. Всіх лідерів українського народу, котрі вели в минулому непримиренну боротьбу за визволення України від панування Російської імперії, як Мазепа, Петлюра, Бандера, Коновалець та інші, засоби масової інформації називали ворогами народів Радянського Союзу, в тому числі й українського народу.

Одне слово, — робить висновок автор з Жовтих Вод, — нормалізація добросусідських відносин між Російською Федерацією та Україною цілком залежить від позиції політичних діячів Росії, яким час би вже відмовитися від своїх помилкових і безнадійно застарілих екстремістських устремлінь щодо незалежної України. Адже іншого розумного виходу немає і бути не може».

А от черкащанин **А.Горюнов**, аналізуючи ситуацію «в Україні та за її межами», доходить такого висновку: «Наша комуністична більшість у парламенті намагається поєднати непоєднуване: об'єднатися з Росією (це називають по-різному: «економічний союз», відкриті кордони тощо) і водночас зберегти (або відновити) колишню адміністративно-командну систему управління. Але це неможливо. Адже якщо відновлювати адміністративно-командну систему, то необхідно густо заснувати колючим дротом усі кордони — особливо з Росією, і різко обмежити приватне підприємництво. Якщо ж і далі залишати відкритими кордони з Росією, то треба терміново вводити ринкові відносини і дати дорогу приватній ініціативі».

А.Долгополов з Нової Каховки Херсонської області приділяє у своєму листі увагу російській пропаганді щодо українських проблем на «Останкино». «Низький рівень культури, — пише він, — це нещастя СРСР. Починаючи з першого генсека і кінчаючи останнім кербудом — усе було побудовано на брехні і такій постановці питання, коли бажання з'ясувати щось перетворювалося на проблему, як відшукати голку в скирті сіна. Зате дезінформація була на найвищому рівні... СРСР уже немає, але брехні його живуть. Ось, скажімо, як піклуються на «Останкино» про долю російськомовних за рубежем. Те, що свої не отримують зарплати по кілька місяців — так це через поважні обставини, а от шахтарям України затримали за минулий місяць, так тут одразу ж готове звинувачення: уявляєте, до чого довели народ!!!».

І далі наш автор передає (дещо шаржуючи, звісно) слова одного з дикторів «Останкино» так: «Ви тільки поміркуйте: вони (хохли) хочуть залишити нас тільки в Севастополі! До того ж, ще й самі збираються мати там і штаб, і флот! Це ж неможливо! Це ж нахабство!..» І справді, думаю я, чи не запропонувати тій же Росії компроміс? Скажімо, такий: Росія хай іде в Севастополь, а Україна — в Сочі? І будемо квити».

Отже, і серед російськомовних мешканців України, і серед етнічних росіян держави є сильні синівські почуття до нашої спільної матері-України. Так і має бути! Всім нам — і українцям, і росіянам, і євреям, і полякам, і татарам, і румунам — громадянам України мають одним болем боліти всі її невдачі, всі її проблеми.

Подивімося тепер, що пише **В.Заіграєв** з Куп'янська Харківської області. Між іншим, саме цей лист написано українською мовою. «Тризуб дехто з опонентів тісно пов'язує з так званими злочинами бандерівців. Тим часом цей герб має не тільки історичне, а й духовне значення. Під ним київські князі збирали землі Русі-праматері України. Невже для декого це нічого не означає? Тризуб — це сокіл у польоті. А який красивий прапор: жито і небо!!! На цьому тримається цілий світ... У роки війни під Андріївським прапором армія Власова чинила опір Червоній Армії. Однак нинішня Росія не побоялася цей прапор зробити своїм символом. Чому ж в Україні знаходяться люди, які проти синьо-жовтого прапора? Тільки тому, що під ним виступали бандерівці? Так вони ж воювали на своїй землі і за свою землю...»

Далі автор з Куп'янська пише: «В Україні працюють сотні російських шкіл, у Росії ж українських шкіл немає, хоч там живуть мільйони українців. А що, якби там знайшлися люди, які стали б переводити школи на україномовні? Їх би знищили! Тим часом на Заході, за океаном, українська діаспора має свої школи, свою пресу, театри, церкви. І вони, українці, обов'язково вивчають там і державну мову. Бо цивілізований народ. І жодних проблем».

Житель цього ж міста В.Кононов доповнює міркування земляка: «Окремі мешканці України намагаються добитися подвійного громадянства і державної двомовності. Це потрібно тільки дволиким янусам, тобто людям з чорною душею, котрі не мають Батьківщини».

Журналісти газети **«Слово нефтяника»** (м. Ноябрьськ Тюменської області), скомпонували сторінку «За матеріалами української преси» під промовистим, хоч і не дуже зрозумілим заголовком: «Часи Мазепи закінчилися. Почалися часи Богдана Хмельницького». Якщо цей «лозунг» розшифрувати як настання часів возз'єднання з Росією, то можна вважати, що його автор — хто б він не був! — влучив пальцем у небо. Адже своєї незалежності цього разу Україна не подарує жодному, близькому чи далекому сусідові. Отже й возз'єднуватися з жодною іншою державою не буде.

Інформацію до цієї сторінки дібрано так, що читач бачить тільки те, що Україна страждає від повеней, мільярдних боргів на користь Росії, поганого транспорту, ще гіршого харчування тощо. Тим часом, якби журналістам не застилав очі шовіністичний світогляд, вони обов'язково пройнялися б розумінням і того, що Україна бореться з політичними екстремістами різних мастей, шукає надійних друзів у світі, робить перші непевні кроки до того, щоб з часом стати процвітаючою державою... Бажання провінційного листка показати Україну в очах її численних громадян, які мешкають і працюють у Тюменській області, в непривабливому світлі, є вочевидь недружнім щодо України і взагалі недалекоглядною акцією провінційних російських журналістів. Принаймні саме так розцінили цей виступ газети тюменські українці, які надіслали його до нашої редакції.

Лист киянина **В.Комова** складається майже із самих запитань на адресу редакції однієї з московських газет. Деякі з них нам видалися цікавими. Наприклад: як забезпечені національними дитячими садками, школами, вузами, програмами телебачення і радіо, пресою 27 мільйонів неросійського населення Росії? На якій підставі Росія привласнила всі сто відсотків Золотого фонду колишнього Союзу, всю валюту і велетенську нерухомість СРСР за кордоном? Чому Росія, яка вважає себе за правонаступницю СРСР, не оплачує збитків від Чорнобильської трагедії Білорусі, Україні, а за випробування атомної зброї — Казахстану? Автор цих запитань робить висновок: «У такій діяльності Росії немає ні логіки, ні моралі. А будь-яка аморальна політика приречена на провал. Політика Росії, її засобів масової інформації небезпечна для самої Росії.

В Україні можна вільно дивитися «Останкино». Однак для українського телебачення немає й 15 хвилин в ефірі Росії. Тож де тоді демократія? А де фашизм? В Росії на 4,5 мільйона українського населення одна-єдина українська школа, а в Україні — сотні російських. То хто ж націоналіст?..».

Процитовані листи мешканців східних і центральних областей України свідчать про те, що правда, як і Україна, не вмирає. Навіть національність, навіть мова, навіть місце мешкання не заважають громадянам України з кожним роком дедалі краще розуміти українську правду і ставати на її захист. Етнічно ми, діти України, різні. І такими будемо, бо плекатимемо кожен свою національну культуру. Але ми стаємо єдиною політичною нацією. І слава Богу!

Борис СИДОРЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Читацький мікрофон

Працюйте сумлінно, а не героїчно

Завжди з приємністю слухаю змістовні, виважені, всебічно обґрунтовані виступи окремих депутатів на сесіях Верховної Ради. Отак повинні виступати всі народні обранці, брати на себе відповідальність за кожне слово. І не треба перетворювати сумлінне виконання обов'язків на щось героїчне. Адже сумлінність є основою роботи кожного депутата, і це повинно бути нормою. Бо саме для плідної роботи в парламенті ми вас і обрали. Так що працюйте з усією віддачею.

Сергій ОРЛЮК.

Броди
Львівської області.

Спочатку думайте про Батьківщину...

У роки застою модною була пісня: «Раньше думай о Родине, а потом о себе». І то правильні слова. А сьогодні все навпаки — навіть деякі депутати більше дбають про себе. Затівають суперечки навколо другорядних питань, а щодо того, як вивести країну з економічної кризи, не вносять конкретних пропозицій. Проблем же чимало: як налагодити виробництво товарів першої потреби, як покласти край мафії — цим «як» немає кінця.

Сергій БОБИЛЬОВ.

Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

Не псуйте суржиком української мови

Шановні депутати! Хочу вам зауважити, що вислів «я вибачаюсь», котрим ви досить часто користуєтеся, неправильний! Цим самим ви вибачаєтеся перед собою, і тільки. Правильно треба говорити «вибачте», «пробачте», «я перепрошую», «даруйте» — це суто українські вислови. Пам'ятайте, що ви — взірець для народу і повинні дбати про чистоту української мови! Наша мова — дуже красива, і ви повинні позбутися суржику, котрий дуже псує ваші виступи. Це ж неважко — добре вивчити хоч би ті слова й вислови, котрі вам доводиться вживати найчастіше: «місто» — а правильно «місце», «слідуюче», а треба «наступне», «повістка дня» — «порядок денний» і т.п.

В.СХІДНЯК.

Полтава.

А закони не працюють

Хочете знати думку виборців про свою роботу? Вважаю, що працюєте незадовільно. Бо хоч і приймаються якісь закони, а пуття немає ніякого. Чи в нас захищені пенсіонери, діти? Чи, може, оздоровилось довкілля, краще працює транспорт? Нічого цього немає!

А.НАГОРНИЙ.

Світловодськ.

Не за всіх знову проголосуємо

Шановні депутати, відкиньте свої амбіції і не згадуйте, до яких партій належите, робіть одну потрібну справу! Допоможіть народові України вийти з економічної кризи, бо ж для цього вас і обирали. Час, відведений вам для роботи, пролетить швидко, люди добре бачать, хто як працює. Не думайте, що за вас знову голосуватимуть, якщо працюватимете погано.

Ф.КОВАЛЬОВ.

Краматорськ.

ТРИВАЄ ПІДГОТОВКА ДО ЛІЦЕНЗУВАННЯ

До Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення надходять численні звернення телерадіоорганізацій, які з тих чи інших причин не встигли до 1 лютого подати заявки щодо наміру одержати ліцензії на канали мовлення. Відгукуючись на їхні прохання, Національна рада повідомляє про продовження до 20 лютого ц.р. прийому таких заявок.

У заяві мають бути висвітлені питання:

1. Назва телерадіоорганізації та коротко дані про неї (відповідно до статті 14 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).
2. Територія, на яку передбачається вести мовлення (місто, райони, область, кілька областей, уся країна).
3. Обсяги мовлення (середньодобовий й конкретно — час мовлення).
4. Через який канал (частоту) або кабельну (проводову) мережу предбачається вести мовлення.

Листи із заявками надсилати на адресу:
252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 46, Укртелерадіоінститут (для Національної ради).

У номер!

Далі відступати нікуди. За нами — Україна

Так треба розуміти позицію придніпровських промисловців і підприємців, які підготували свій (на їхню думку, єдино ймовірний) варіант врятування вітчизняного виробництва

***ПРИДНІПРОВСЬКА** спілка учених, промисловців і підприємців закликає рятувати, доки не пізно, виробництво та економіку в державах СНД. Мова йде про створення міждержавного центру ринкових виробничих відносин на території колишнього Союзу. А що цю проблему сприймають і трактують зараз неоднозначно і суперечливо, частіше навіть відразу заперечують на тій підставі, що це мало не реставрація вчорашнього, то ми звернулися за роз'ясненнями до генерального директора Придніпровської спілки вчених, промисловців і підприємців Євгена ЦИМБАЛА.*

— На теренах колишнього Союзу сьогодні 15 далеко не процвітаючих держав, швидше 15 руїн. Згортається до критичних меж виробництво, в тому числі й унікальне та високотехнологічне, тисячі людей без роботи, за межею бідності, а тим часом невпинно розкручується інфляція, зростає зовнішній борг і явно насувається хаос. Невже ніхто не розуміє, що народи і України, і Росії, і Білорусі чи Казахстану нині на тому рубежі, за яким ні в кого з них немає майбутнього?

— Але діє економічний союз, асоційованим членом якого є Україна, недавно засновано також Міждержавний економічний комітет, угоду про який Україна підписала...

— Мало хто знає, що між державами СНД в останні роки підписано чотири сотні різних угод, але жодна з них не працює. А все тому, що нема механізму реалізації досягнутих домовленостей. Ми потрапили в тенета якогось жахливого і незбагненного запоморочення розуму, вважаючи ніби кожна держава поодинці виживе, врятується. Але смертельна криза викликана тільки шматуванням економічного комплексу колишнього Союзу. Звідси й наша пропозиція — негайно створювати виконавчий орган, який частково наче реанімує функції колишнього союзного Держплану вкупі з колишнім Держпостачем і перебере на себе послідовне й реальне втілення теперішніх міждержавних економічних угод.

— Отже, поновлення того, що зникло після розпаду Союзу і соціалізму в ньому?

— Аналогія з колишнім лише схематична. Механізм, який ми пропонуємо під умовною назвою — Центр ринкових виробничих відносин, ближчий до того принципу, за яким у свій час діяла Рада Економічної Взаємодопомоги колишніх соцкраїн. Засновниками Центру будуть уряди незалежних держав, котрі стануть «вкладниками» своїх інтересів, завдань і програм. І міждержавний Центр насамперед покликаний буде зберегти в незалежних державах виробництво, і тим самим — робочі місця для населення.

— Як ставляться до вашої пропозиції в урядових колах? Не лише України, бо, як мені відомо, своєю ідеєю ви вже поділилися з колегами Росії, Білорусі та Казахстану?

— Насамперед ідею центру-механізму звірили з промисловцями та економістами України. І практично від усіх дістали підтримку. Урядові структури зараз чомусь обмежують своє співробітництво з такими організаціями, якою є наша спілка. Об'єднання промисловців і підприємців Росії, Білорусі та Казахстану зголосилися нашу пропозицію донести до своїх урядів і адміністрацій президентів.

Розмову записав Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Візит тижня

Сергій ДАНИЛЕНКО, «Голос України»

Черговий раунд — влучніше не скажеш

ЦЕ Я ПРО результати україно-російських переговорів, що відбулися цього тижня. Як відомо, з української сторони пакет документів підписав перший віце-прем'єр-міністр України Євген Марчук, з російської — перший заступник глави уряду Росії Олег Сосковець. Учасники переговорів парафували договір про дружбу й співробітництво між Україною та Російською Федерацією, запевнення підготувати який уже набили оскому. Начебто його мають підписати глави держав під час планованого на березень візиту до Києва Президента Бориса Єльцина.

Євген Марчук

Олег Сосковець

Окрім цього, глави делегацій поставили свої підписи під низкою міжурядових угод: про реалізацію режиму вільної торгівлі, про пункти пропуску через державні кордони, про уникнення подвійного оподаткування та інші. Частину документів щодо співробітництва у військовій сфері підписав віце-прем'єр-міністр, міністр оборони України Валерій Шмаров. Проте це лише формальний бік справи, як і заяви на підсумковій прес-конференції, що переговори «дали серйозний імпульс україно-російським відносинам».

Підписати такий розрекламований пакет документів (до речі, грунтовно опрацьований і підготовлений кілька тижнів тому урядовими делегаціями у Харкові) можна було б і на зустрічі у верхах СНД в Алмати. Скоріше за все так і сталося б, бо рішення відвідати столицю України О.Сосковець прийняв раптово — поїздка планувалася після алматинського саміту. Так російський урядовець на підготовленому грунті встиг продемонструвати лідерство Росії в інтеграційних процесах на теренах СНД, випередивши Казахстан з Н.Назарбаєвим. Водночас він прагнув засвідчити, що країни співдружності не уникають двосторонніх відносин з Росією попри чеченську кризу. Це по-перше. По-друге, заради останнього російська сторона пішла на компроміс, вилучивши із загального договору пункт про подвійне громадянство (сторони домовилися розробити з цього питання окремий документ). Так що відомі заяви Президента Б.Єльцина у Липецьку стали тільки грою на нервах.

Поступку російської сторони щодо подвійного громадянства Україна прийняла, усвідомлюючи, що весь наддержавницький запал Росія перенесе тепер на переговори довкола Чорноморського флоту. З цього відтепер найгострішого питання двосторонніх відносин учасники переговорів у Києві підготували головні принципи Декларації про розв'язання проблем поділу ЧФ. Отож бути ще черговому торгу на черговому раунді.

Але така «безперервна черговість» у питанні Чорноморського флоту хоча і криє у собі небезпеку нового напруження в Криму, проте загалом виграшна для України. Розуміючи, що з сьогоднішнім російським державним керівництвом ЧФ справедливо не поділити, Києву вигідно провести кілька безрезультатних раундів переговорів до змін у Кремлі. Така дипломатична гра, безперечно, складна. За нею відкривається або рік нелегких переговорів і політичні баталії на Кримському півострові, або десятиліття з військовими базами іноземної держави. Врешті, як підуть справи, покаже черговий раунд переговорів, чекати якого недовго.

Людина тижня

Мужність повсякденності непомітна

Словник тлумачить: мужність — цілковите самовладання в небезпеці, в біді тощо, хоробрість, безстрашність. Духовна стійкість, сміливість. Життя кожного дня ставить перед нами складні і не дуже складні завдання, які вимагають негайного розв'язання, і іноді для цього потрібна справжня мужність, що, як здається на перший, неуважний, погляд, не має нічого спільного з «цілковитим самовладанням у небезпеці», однак насправді вимагає стійкості, зібраності і немало душевних сил.

Це сповна стосується міністра фінансів нашої держави Петра Германчука. Якщо конкретніше, то йдеться про його лист фінансовим управлінням та державним податковим інспекціям від 10.01.95 №24-10-330/10-122 щодо порядку справляння та зарахування до бюджетів окремих податків і обов'язкових платежів. Із трьох пунктів листа виділимо, приміром, те, що міністр визначив: з 1 січня 1995 року «податок на добавлену вартість нараховується за ставкою 20 відсотків». Торік було 28.

Пам'ятаю, через п'ять хвилин після того, як парламент затвердив його міністром, довелося у кулуарах Верховної Ради першим брати інтерв'ю у Петра Кузьмича. Він повторив те, що сказав щойно з трибуни: податки потрібно зменшувати. Планку піднято надто високо. Те ж саме обіцяли у своїх передвиборчих програмах і депутати. Тож міністр дотримує слова.

А пародокс ситуації полягає в тому, що ставки оподаткування визначає тільки закон. Тимчасово — указ Президента, але аж ніяк не лист міністра. Проте не поспішайте з висновками, хоча якщо додержуватися букви закону, то ви, може, і маєте рацію. Є ще логіка життя, на основі якої приймають закони, укази і підписують листи міністри. Є ще особиста мужність людей, котрі здатні брати на себе відповідальність.

24 грудня 1994 року Верховна Рада ухвалила в першому читанні Закон України «Про податок на добавлену вартість». Там передбачене зниження ставки ПДВ з 28 до 20 відсотків. З 1 січня втратив чинність Закон «Про Державний бюджет України на 1994 рік», у зв'язку з чим вступили в дію різні декрети і постанови.

Це почало нагадувати ситуацію, описану в байці про щуку, лебедя і рака. Щоб урегулювати питання про порядок обчислення і сплати відрахувань до бюджету, було підготовлено відповідний проект указу Президента. Але він так і не побачив світ.

Що робити? Чекати, доки приймуть закони, доки парламент затвердить держбюджет на 1995 рік? Це смерті подібне для економіки, яка має функціонувати. Податок із прибутку ще сяк-так може зачекати. Хоча... Але ПДВ фігурує у щоденних розрахунках. Це один з найбільших податків, який забезпечує доходну частину бюджету.

Ех, один раз помирати... Хтось має приймати рішення і брати на себе відповідальність.

Кажуть, мужність — як талант: або вона є, або її немає. Як в око вліплено.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Аварія

Чотири чоловіка загинуло внаслідок аварії двох українських поїздів під Калугою

«4 чоловіка загинуло, 16 отримало травми різної тяжкості й госпіталізовано внаслідок зіткнення двох пасажирських поїздів, яке сталося в четвер о 01.20 на перегоні Сухиничі — Живодівка за 85 км на захід від Калуги (приблизно 200 км на південний захід від Москви).

Як повідомили «Інтерфаксу» в прес-службі Міністерства РФ з надзвичайних ситуацій, до зіткнення призвела несправність електровоза поїзда № 1 Москва — Київ, через яку ешелон сам по собі покотився назад, у бік потягу № 191 Москва — Хмельницький, що стояв на цих же коліях. Внаслідок зіткнення два вагони у хвості поїзда № 1 зійшли з рейок.

Інтерфакс.

Календар «ГУ»

Іван КОШЕЛІВЕЦЬ: «На добро державного усамостійнення України та відродження її культури»

Пішов 35 рік існування журналу «Сучасність»

«... ні тоді, як підписував перше число в січні 1961, ні передаючи востаннє редакцію на руки д-ра Тараса Гунчака в середині 80-х років, ніколи і в думці не мав, щоб судилося «Сучасності» витримати тридцять один рік на чужині і продовжити тепер своє існування на рідній землі». Це слова з вітання одного з перших редакторів «Сучасності» Івана Кошелівця нинішній редакції журналу, який з 1992 року виходить в Україні. До цього були Мюнхен, потім — Нью-Йорк і ось тепер Київ. Редагували журнал також вчений із світовим ім'ям Юрій Шевельов та Вольфрам Бургардт.

До речі, відданим читачам українського слова гріх скаржитися на сьогодення. За три роки незалежності ми стільки дізналися про інтелектуальну потугу нашого народу, що цей раптовий інформаційний потік можна порівняти хіба що з весняною повінню. До нас прийшли не знані раніше широкою аудиторією письменники Улас Самчук, Олег Зуєвський, Євген Маланюк, Олекса Стефанович, Олег Ольжич, Олена Теліга, Василь Барка, Богдан Кравців... Поновлені журнали «Арка», «Київська старовина», «Літературно-науковий вісник»... Нові видання збагатили палітру української журнальної преси, з яких найперше хочеться назвати львівський «Універсум» на чолі з Олегом Романчуком. І, нарешті, переселена в Україну «Сучасність». Не буду говорити про те, що в часи тоталітарного режиму навіть усна згадка про цей журнал нещадно каралась.

1961 року редакція створюваного у Мюнхені журналу наголошувала, що він «буде присвячений питанням культури в широкому значенні цього слова», бо «саме на терені національно-культурному точиться найзапекліша боротьба за збереження національної субстанції українського народу». Ці питання актуальні й нині, але в роки створення журналу вони постали ще гостріше: закінчилась післясталінська відлига, обмежувалися права союзних республік, посилилась русифікація після шкільної реформи 1958—59 років, якою розпочато усунення української мови із шкіл УРСР, активізувалися атаки на шестидесятників Миколу Вінграновського, Ліну Костенко, Євгена Гуцала, Івана Драча...

В непростий час розпочато видання «Сучасності» і в Києві — проголошена незалежність, але це лише перший крок до справжньої самостійності України. Державу ще треба збудувати в свідомості кожного українця. Варта уваги програма, з якою в січні 1992 року прийшла до читача «Сучасність»: наукова об'єктивність, високі естетичні критерії, плюралізм думок, розгляд українських проблем в контексті світової культури. Особлива проблема — українсько-російські культурні відносини. Звільнившись від примусових і спотворених зв'язків, обидва народи зможуть налагодити рівноправні, плодотворні зв'язки у всіх сферах міждержавного співробітництва.

Відкриємо останнє в минулому році число «Сучасності»: глибоко аналітичні публікації Миколи Рябчука, Володимира Кулика та Ореста Субтельного, присвячені актуальним проблемам українського суспільного життя. Блискуче есе (як і все, написане рукою Метра) Ю. Шевельова про його архіскладне протистояння з Р. Якобсоном — лідером зарубіжної російської лінгвістичної науки і про утвердження у світі авторитету українського мовознавста. Економіст Іван Коропецький, письменник Михайло Коцюбинський, кінорежисер Олександр Довженко — про цих та інших інтелектуалів розповідає журнал.

Переконаний, що вже зараз програма — стати всеукраїнським друкованим органом, накреслена нинішніми редакторами «Сучасності» Тарасом Гунчаком та Іваном Дзюбою, виконана

Віталій АБЛІЦОВ.

Надія тижня

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Хай би полум'я розгорялося із цієї «Іскри»

У ЛЬВІВСЬКІЙ обласній дитячій спеціалізованій лікарні створено благодійний фонд «Дитяча надія». Це перший в Україні фонд такого спрямування: він зорієнтований на онкогематологічну допомогу дітям.

Щоразу, коли бачу в газетах дитячі знімки із закликом «допоможіть вилікувати смертельно хвору дитину за кордоном», серце стискається від болю. Бо мало кому вдається знайти спонсора. Лікування за кордоном надто дороге, а хвороба не чекає. Іван Тимоць, працівник АТ «Іскра», при підтримці колег та добродійників зумів зібрати 13 тисяч доларів, але... Рік тому він втратив єдиного сина. А зібрані гроші передав новоствореному фондові. Він і очолив благодійну організацію, а АТ «Іскра» стало її колективним членом.

Фонд ставить перед собою програму-максимум — фінансування лікування дітей та науково-дослідних робіт з онкології, гематології й педіатрії, а в широкому контексті — формування в суспільстві духу благодійності. Найближчою конкретною метою фонду є збирання коштів для придбання сепаратора крові, який коштує 80 тисяч доларів США. Лише в грудні в обласній дитячій лікарні померло троє дітей. Вони одужали б, якби був сепаратор, котрий дає змогу вилучати з крові хворого злоякісні клітини, отримувати лікувальні препарати клітин з крові донора. Лише на Львівщині кількість онкогематологічних захворювань серед дітей зросла 1994 року на 45 відсотків порівняно з 1993 роком і становила 126 випадків.

За останні три роки реорганізовано й удосконалено систему діагностики та лікування, спеціалісти пройшли підготовку в клініках США, Німеччини, Франції, Італії, Австрії, Бельгії, і нині в лікарні впроваджено сучасні європейські програми комплексного лікування онкогематологічних хворих, завдяки чому 70 і більше відсотків дітей одужують.

Спеціалісти лікарні зустрілися з громадою і журналістами. Фонд поки що небагатий. Навіть від згаданих 13 тисяч доларів держава «відщипнула кусень, та напрацювання зацікавлених сторін стали надійним підґрунтям для «Дитячої надії». А програму-мінімум не так уже й важко виконати. Приміром, 80 тисяч осіб пожертвували б по долару. Або кожен львів'янин — 15 тисяч карбованців. І тоді у двері постукала б надія.

Інформація для роздумів: нині у США діє 28 тисяч 800 благодійних організацій.

Львів.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Пам'ять

Інтелігент з мужицькими руками

ПЕРЕСТАЛО битися змучене важкою літературною працею, доконане підступними ударами долі серце одного зі старійшин українських письменників Михайла Григоровича Івасюка.

У нього за походженням селянські корені, але це не завадило йому стати людиною енциклопедичного розуму, знавцем і поціновувачем не лише рідної, а й загалом європейської культури, «Інтелігентом з мужицькими руками», — назвав свого вчителя один з його учнів, якому М.Івасюк дав путівку в літературне життя. І це найбільш влучна і справедлива характеристика людини, котра все своє непросте буття вірою і правдою служила Україні, провіщала її незалежність, а з настанням її активно включилася у державотворчий процес.

Він жив і творив на Буковині, а тому більшість з його доробку присвячена їй, предківській землі. За романами Михайла Івасюка «Балада про вершника на білому коні», «Лицарі великої любові», «Турнір королівських блазнів», «Вирок» можна вивчати історію цього багатостраждального краю. Уміло використовуючи історичне тло, письменник, наче дзвонар, бив словом на сполох, закликав нащадків берегти рідну землю, любити її «во врем'я люте», не сіяти розбрату й ворожнечі.

Візиткою краю стали зібрані і впорядковані ним «Казки Буковини», що пережили кілька видань.

З легкої руки Михайла Івасюка пішло у світ цікаве видання «Сидір Воробкевич. Твори». Письменник став першовідкривачем замовчуваного радянським літературознавством неординарного доробку «буковинського жайворонка». Історія розпорядилася так, що музичні перлини Сидора Воробкевича стали камертоном для юного Володі Івасюка, сина письменника, майбутнього композитора, зачинателя української естрадної пісні.

Доля завдала Михайлові Івасюку непоправних ударів. Щоб не опинитися в казармах окупаційного румунського війська, юнак перетнув радянський кордон і перебрався до Галичини. Однак перебіжчику пришили ярлик «шпигуна» й на довгі роки посадили до концентраційного табору на північних широтах. Він з гідністю пережив ці неймовірні страждання, описавши їх пізніше у своїх творах.

Та невигойною, кровоточивою раною його серця стала несподівана жахлива втрата сина Володі, який загадково пішов із життя в розповні творчих сил. Відстоюючи його добре ім'я, Михайло Григорович витримав нелегку війну з партійними бюрократами, які забороняли не лише вшановувати синівську пам'ять, а й зробити надгробок на його могилі у Львові.

Та найкращим пам'ятником Володі стали зболені батьківські твори — віршована збірка «Елегії для сина» та біографічна повість «Монолог перед обличчям сина».

Незважаючи на важку хворобу, письменник продовжував роботу над новими творами. Перед самою смертю докінчив поетичну збірку «Ода українській мові» та роман «У царстві вертухаїв».

Його кончина нагадує кончину плугатаря, який упав, прокладаючи борозну...

Нехай же легко спиться буковинському майстрові в землі, яку він любив до самозабуття! Нехай у потойбіччі по-християнськи стрінуться й пригорнуться одна до одної добрі душі Івасюків — батька й сина!

Чернівці.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

... І книжка року

Американські діти читають українську казку.

Звісно, у перекладі англійською мовою

ТОМУ, хто вчився в українській школі, пояснювати дивне походження складів «А-ба-ба-га-ла-ма-га» немає потреби. Такий «набуток» виніс зі школи селянський хлопчисько — головний герой хрестоматійного оповідання Івана Франка «Грицева шкільна наука». Саме так — «А-ба-ба-га-ла-ма-га» — і назвав своє видавництво письменник Іван Малкович два роки тому. З того часу воно подарувало нашим найменшим читачам 15 книг. А своєрідну антологію дитячої поезії «Улюблені вірші», укладену І. Малковичем, названо Спілкою письменників найкращим виданням України 1994 року. Власне, з цього факту і почалася моя розмова з «дідом Галамигом» — директором видавництва Іваном Малковичем.

— Яким чином добирали авторів цієї своєрідної антології «дитячого вірша»?

— Знаєте, для дитини не має значення, хто автор. Почасти вона і назвати його не може. Певно, я брав насамперед те, що імпонує мені. Але обов'язково апробовував той чи той вірш «на дітях», дивився, як вони його сприймають, чи їм це цікаво. Коли так, то вносив до списку. А із іншомовних узяв ті речі, які вже більш-менш відомі нашим читачам. Як, скажімо, «Робін-Бобін-ненажера» з англійської чи «Отакий роззява» з російської, переспіви яких знайдете в книжці.

— Художники, які ілюстрували "Улюблені вірші", — то працівники вашого видавництва? Чи працювали з ними на договірних засадах?

— Лише один з них — Кость Лавро — працює в «А-ба- бі-га-ла-ма-зі» головним художником. А взагалі в штатному розписі нашого видавництва лише три працівники: окрім головного художника, ще директор, себто я, і головний бухгалтер.

А вже довкола себе гуртуємо цікавих письменників, художників-графіків. До речі, з дев'яти художників, яких ми запросили до співпраці над книжкою «Улюблені вірші», у підсумку зосталося тільки п'ятеро, їхніми роботами й проілюстровані «Улюблені вірші».

Паралельно з книжкою ми видали і касету — провідні українські актори читають вірші, що склали «Антологію дитячої поезії», під музичний супровід. Музику, як і ілюстрації, ми також добирали доволі прискіпливо.

— І скільки часу тривала робота від задуму до виходу «Улюблених віршів» у світ?

— Два роки. І те, що книжка названа найкращим виданням торік, — то для нас приємна несподіванка. Тим паче, що все це зроблено в Україні — нашими художниками, видавцями, поліграфістами. Лише папір і фарби — імпортні. До речі, папір ми придбали з допомогою Міжнародного фонду «Відродження», який частково фінансував це видання.

А загалом протягом двох років ми видали 15 книг. Можливо, декому здасться, що цього замало. Але ми не женемося за кількістю. Ліпше менше, та краще. Так, «А-ба-ба-га-ла-ма-га» прагне видавати книжки, на яких виростатиме майбутня українська еліта. Тобто такі книжки, з якими не соромно показуватися на міжнародних ярмарках.

— Кажуть, що «А-ба-ба-га-ла-ма-га» підготувала книжку для відомого у світі американського видавництва «KNOPF»?

— Американці викупили у нас право на видання відомої української казки «Котик та півник», яку ми готували до друку. Книжка вже побачила світ великим тиражем у перекладі англійською мовою і буквально цими днями потрапить в американські книгарні. До речі, таких замовлень ще жодне українське видавництво не мало.

— І останнє: де можна придбати «Улюблені вірші» та інші видання «А-ба-ба-га-ла-ма-ги»?

— В офісі нашого видавництва, попередньо зателефонувавши по телефону 225-01-05.

Іван МАЛКОВИЧ

ОТАКИЙ РОЗЗЯВА

За Самуїлом Маршаком

Жив собі роззява —
ліві двері справа.
Зранку він хутенько встав,
піджака вдягати став:
шусть руками в рукави —
з'ясувалось, то штани.

Отакий роззява —
ліві двері справа.

Вбрав сорочку він, однак
всі кричать йому: не так!
Одягнув пальто, проте
знов кричать йому: не те!

Отакий роззява —
ліві двері справа.

Поспішаючи в дорогу,
рукавички взув на ногу.
Ну, а замість капелюха
натягнув відро на вуха.

Отакий роззява —
ліві двері справа.

Трамваєм тридцять третім
він їхав на вокзал
і, двері відчинивши,
до водія сказав:
— Шановний трам-тарам-
пам-пам,
я щось хотів сказати вам!
Я сів не в той, мені... а-яй!
Трамзал негайно на вокзай!

Водій перелякався
і на вокзал подався.

Отакий роззява —
ліві двері справа.

Ось біжить він до кав'ярні,
щоб квитки купити гарні.
Далі — гляньте на роззяву —
мчить купляти в касі каву.

Отакий роззява —
ліві двері справа.

Вибіг він аж на перон,
там — відчеплений вагон.
Пан роззява в нього вліз,
сім валіз туди заніс,
примостився під вікном,
та й заснув солодким сном...

Зранку гульк! —
Егей! — гукає, —
що за станція, — питає.
Чемний голос відповів:
— То є славне місто Львів!

Ще поспав.
Аж сходить сонце.
Знов поглянув у віконце.
Бачить — знов стоїть вокзал,
здивувався і сказав:
— Що за місто? ...
Це Болехів,
Коломия чи Радехів?

Чемний голос відповів:
— То є славне місто Львів!

Ще собі поспав годинку,
знов поглянув на зупинку.
Бачить — знов якийсь вокзал,
здивувався і сказав:

— Що за станція цікава —
Київ, Зміїв чи Полтава?
Чемний голос відповів:
— То є славне місто Львів!

Тут він крикнув:
— Що за жарти?
Жартувати так не варто!
Вчора я у Львові сів,
а приїхав знов у Львів?!

Отакий роззява —
ліві двері справа!

Василь БАБУХ, «Голос України»

Той мурує, той махлює...

НА БУКОВИНІ раз по раз вигулькують на люди факти недобропорядності з боку підприємницьких структур стосовно своїх клієнтів. Це породжує недовіру до бізнесових кіл, підмочує їхню репутацію.

Справжній переполох викликало недавно серед вкладників чернівецької філії «Лісбанку» загадкове зникнення її керівника. Як з'ясували правоохоронні органи, банкір перетнув державний кордон, прихопивши з собою чималу суму «зелененьких».

У місті він мав реноме порядної людини, про його підприємницький злет постійно писали місцеві газети. Банкір досить легко виграв вибори, здобувши мандат депутата Чернівецької міськради. І ось тепер проти нього порушено кримінальну справу. Та щось мало віриться в те, що зловмисник опиниться на лаві підсудних. «Зелененькі» допоможуть йому здобути надійне закордонне прикриття, як це вже неодноразово доводили наші сановиті казнокради.

На зміну бізнесменам, яких у народі образно називають «купи-продай», на економічний кін Буковини починають виходити підприємці-виробники.

Довго тепер відновлюватиме втрачену у клієнтів довіру чернівецька філія «Лісбанку». Адже втеча керівника відчутно прорідила списки її вкладників.

Не один десяток своїх клієнтів обвело круг пальця мале підприємство з Чернівців, яке займалося набором бажаючих попрацювати в Німеччині. Буковинці, повіривши облесливій рекламі, багатообіцяючій перспективі, намальованій рожевою фарбою спритними ділками цього МП, кинулися масово платити «баксами» за кота в мішку. Добре, що на новоявлених комбінаторів вчасно вийшли правоохоронці, а то б директор сумнівного підприємства теж міг накивати п'ятами у близьке або далеке зарубіжжя.

Непогано «підлаталися» торік на Буковині й вербувальники робочої сили для закордону із Санкт-Петербурга. І тільки випадковість не дала їм змоги дременути з виручeним наваром. За незаконну діяльність мандрівні «агенти» надовго засіли за грати.

Одне слово, привид ринку бродить Буковиною. У Чернівцях останнім часом звили собі теплі гніздечка десятки страхових, фінансових, приватизаційних та різних посередницьких структур. Сидять собі у фешенебельних офісах їхні повпреди, попивають каву з золочених філіжанок, смалять дорогі цигарки. А як із коефіцієнтом їхньої корисної дії? Він, звичайно, мізерний. Не несуть їм люди своїх приватизаційних сертифікатів з тієї простої причини, що не вірять у порядність трастівців.

Ось довідка Чернівецького відділення Ощадбанку України: сьогодні своїми ваучерами скористалося лише десять відсотків буковинців.

«Ми з чоловіком обходили майже всі представництва трастових компаній, — написала до корпункту «Голосу України» жителька Чернівців Марія Сидоряк. — Але дійшли сумного висновку: з жодним із них каші не звариш. Нам пропонують вкладати ваучери в нерентабельні підприємства. При цьому ніхто не може дати відповіді на просте запитання: а коли ж можна буде розраховувати хоча б на якісь дивіденди?»

Та хай не складається враження, що автор цих рядків міряє всіх підприємців на один копил. Боронь Боже! На наше з вами щастя, на ринковому кону народилося й чимало структур, які вже добре зарекомендували себе своєю порядністю й потрібною діяльністю.

З перших днів появи шанує кодекс честі приватна фірма «Капітал» на чолі з своїм президентом Михайлом Мельниковим. Вона була піонером освоєння на Буковині ринку цінних паперів і, з огляду на становище монополіста, могла б «загнути» високі дивіденди своїм акціонерам. Проте не стала на цей хибний шлях. І на відміну від конкурентів, які наобіцяли людям золоті гори, здобула довіру в багатьох клієнтів. Тепер до неї переметнулися і ті, що повірили в казкові бариші, у спритних фірмачів.

«Капітал» допоміг пережити економічні негаразди сотням чернівецьких пенсіонерів.

Віднедавна у нього з'явилася дочірня фірма — «Мідас-Інко», яка оголосила, що одним з основних видів її діяльності буде участь у спорудженні житла. До цього широкомасштабного проекту залучено солідних партнерів: австрійську фірму «Лугич», об'єднання «Облагробуд». Фірма пішла на контакт з міськвиконкомом, який забезпечуватиме її забудовними майданчиками, теж маючи від цього неабияку вигоду.

Житло будуватиметься на пайовій основі. Замовник (а ним може стати будь-хто) повинен викупити певну частку сертифікатів і після цього йому почнуть зводити котедж, проект якого він вибере власноручно.

«Мідас-Інко» виступає генератором багатьох інших багатообіцяючих задумів. Так, при ньому недавно створено недержавний пенсійний фонд «Щедрий вечір». Крім того, фірма вирішила створити на Буковині альтернативну радіостанцію «Хвиля Карпат». Діятиме вона на засадах акціонерного товариства відкритого типу. А це означає, що її співвласником може стати кожен бажаючий. Якщо ти придбав хоча б одну акцію, то тобі надається право щодня користуватися п'ятьма хвилинами ефірного часу. Багатьом підприємцям цей задум до вподоби — є можливість постійно рекламувати свою продукцію!

Оптимістичного настрою додала й недавно організована виставка зразків продукції, що виробляється підприємницькими структурами Буковини, влаштована Чернівецькою обласною Радою. Я побачив тут і чудові меблеві набори, столярку для індивідуального житлового будівництва, і оригінальний слюсарний інструментарій, і багато інших ужиткових товарів, які давно зникли з полиць наших магазинів.

Виставка зафіксувала народження нової тенденції: на зміну бізнесменам, котрих у народі влучно називають «купи-продай», на економічний кін починають виходити підприємці-виробники, творці матеріальних благ.

Їх поява дуже доречна — ці люди можуть стати надійними попутниками Президента України, який проголосив курс на радикальні економічні реформи.

Чернівецька область.

Релігія

Ярослав БОРСУК,
пастор місії «Вістка миру»

НЕХАЙ ПРИЙДЕ СПРАГНЕНИЙ

МАЙЖЕ чотириста тисяч людей з усієї України, з інших держав приїжджають щороку у курортне містечко Трускавець, щоби поліпшити своє здоров'я, набратися сил. 1991 року сюди навідалися гості з Німеччини — представники церкви євангельських християн-баптистів. Та ще й привезли 115 тонн гуманітарної допомоги, яку зорганізував для наших краян пастор Боннської церкви Віктор Цірат.

А вже наступного року у Трускавці отримує прописку місія «Вістка миру». Її мета — свідчити людям про Божий план спасіння грішних людей через віру в Євангеліє, вселяти в їхні душі віру в Сина Божого — Ісуса Христа, який умер за наші гріхи і воскрес задля нашого спасіння, а також подарувати кожному бажаючому Святе Євангеліє. У центрі міста місія орендує приміщення, в якому розмістила свій офіс, зал для вивчення Біблії і показу фільму «Ісус». Місіонери прагнуть навернути людей до Бога, до живої віри, щоби усі християни жили в любові і злагоді, щоби не було ворожнечі між конфесіями.

Люди, які раніше не знали Господа, замислюються над сенсом свого життя, над своїм майбутнім. Багато з них стають на шлях, який веде до Царства Божого. Вони не тільки фізично поправляють своє здоров'я, п'ючи цілющу «Нафтусю», але й духовно відроджуються, споживаючи воду життя, яким є Слово Боже.

Живе, непідробне зацікавлення людей Словом Божим підтверджується тим, що тисячі листів звідусіль надходять на адресу місії. Люди із вдячністю пишуть, що зусиллями місії вони пізнали Бога, отримали душевний спокій, знайшли спасіння для себе і своїх близьких. Отож, працівників відділу преси місії Наталії Сало, Іванни Савицької, Оксани Шарабаріної, які щодня відправляють десятки листів у всі кутки нашої країни, роботи не бракує.

Ісус Христос сказав: «Хто буде пити воду, яку Я дам йому, ніколи не буде вже мати спраги, бо вода, яку Я дам йому, стане в нім джерелом води, яка тече у життя вічне».

«Хто спрагнений, нехай прийде, і хто хоче, нехай бере воду життя даром!»

Якщо ви бажаєте більше дізнатися про Бога, Його безмежну любов, ми безкоштовно надішлемо вам Святе Євангеліє. Отож, пишіть. Наша адреса: 293780, Львівська область, м. Трускавець, вул. Роксолани, 10. Місія «Вістка миру».

Мова

Хочуть пересварити наш народ

Заява Української Всесвітньої Координаційної Ради

За цілковитого потурання місцевої влади Закарпаття купка сепаратистських політиканів створила самозване «Временное правительство Подкарпатской Руси», на антидержавну діяльність якого мала б нарешті звернути увагу прокуратура.

Сприяють зухвалій діяльності «правительства», а також антидержавного «Общества подкарпатских русинов» заокеанські «дорадники», а ще й такі структури в сусідній Словаччині, як «русинска оброда». Нині вона заходилася кодифікувати «русинську» мову — штучно створене на основі місцевих говорів і повторних запозичень з російської таке собі язичіє.

Сподіваючись виокремити українців, які схильні визнавати свою прадавню самоназву русини, в якусь нібито «іншу» націю, вороги України затято ведуть справу до нового переділу кордонів, до заколотів і збройних конфліктів.

Спираючись на дослідження найавторитетніших лінгвістів та етнографів, на матеріали наукових конференцій, УВКР заявляє з цілковитою відповідальністю, що немає жодних наукових, мовознавчих підстав для кодифікації безперспективного в освітньому, культурному й державницькому планах суржику, вирощеного в колбі отих алхіміків від українофобії.

**Іван ДРАЧ,
голова Української Всесвітньої Координаційної Ради.**

Мистецтво

Юрій ЛЕГЕНЬКИЙ, кандидат філософських наук

Червоне — це любов, а золоте?

або Культурологічні метаморфози в живописі Ірини Проценко

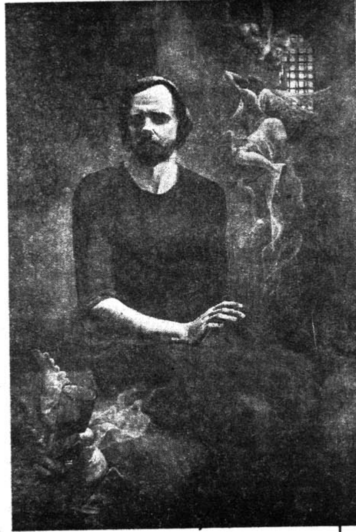
Фонд культури України організував виставку робіт молодої художниці з Сум Ірини Проценко. Її полотна, виконані в техніці темпери, олії, привернули увагу киян майстерністю, складними тематичними інноваціями. Ірина працює у жанрі, який умовно можна назвати філософським. Мова йде про метафоричність й афористичність побудови зображуваної композиції. Екологічна стурбованість, планетарний погляд на дійсність, на проблеми життя і смерті переростають у складне оповідання, у роздуми про призначення людини на цій землі.

Тема материнства, сучасного демонізму, мінливого життя підсвідомості, етнографізм — усе це уживається під єдиним «дахом» складно зрежисованого простору картини. Важко сказати, чого тут більше: думки чи емоції? Всі роботи емоційно насичені, проблемні і навіть драматичні. На них своєрідно розіграна всесвітня драма Ночі і Дня, Життя і Смерті, Любові і Ненависті.

Роботи написані під впливом стилю «модерн». Відчувається закоханість художниці в пластичність, декоративні плями, в силует. У колориті неодмінно домінує якась одна фарба — червона, чорна або золота. Усім нам відомий пісений мотив — «червоне — це любов, а чорне — це журба» — набирає метафоричної виразності, переростає в розгорнуте оповідання.

Культурологічна орієнтація на відомі зразки модерністського живопису, індивідуальне сприйняття сучасного світу роблять живопис Ірини Проценко актуальним, небайдужим. Виставка засвідчила про великий творчий потенціал художниці, про пульсуючу енергію її пошуку.

На знімках: роботи Ірини Проценко — «Спина» і «Бешкетниці-музи».

«У НАС ЛЮДЕЙ ПОГАНИХ НЕМАЄ. ТРАПЛЯЮТЬСЯ ХІБА ЩО НЕОРГАНІЗОВАНІ»

Життя Рад

Так вважає голова Тернопільської районної Ради народних депутатів Василь Коломийчук.

— Тернопільський район — специфічний. Бо чимало його сіл — то, по суті, околиці обласного центру. Та й з інших населених пунктів до Тернополя, як то кажуть, рукою подати. Таке сусідство має, очевидно, як свої плюси, так і мінуси. Чи не так, Василю Степановичу?

— До цих пір, коли гості запитують нас «Де знаходиться Тернопіль», ми не без гордості відповідаємо: «На терені Тернопільського району». Хоча, звичайно, це жарт, бо обласний центр — самостійна адміністративна одиниця.

А загалом 16 тисяч жителів нашого району щодня добираються у Тернопіль, де працюють на виробництві, в державних установах, у сфері побуту... То мусимо дбати, щоби більш-менш регулярно (наскільки це можливо в нинішніх умовах) курсували автобуси, щоби люди у вечірні години не брали штурмом» вагони приміських поїздів.

Саме місто щороку розширює свої межі. Причому, на його околицях з'являються не тільки різні склади, гаражі й промислові цехи, а й вулиці з суцільних особняків — люди сьогодні почасти вкладають гроші у нерухомість, бо знають, що там їх кровні «не з'їсть» жодна інфляція. А це також наші землі, почасти — рілля.

Таким чином за 18 років сільськогосподарські угіддя нашого району зменшилися з 53,7 тисячі до 40 тисяч гектарів.

А переваги? Насамперед у тому, що жителі нашого району мають змогу почасти бувати в обласному центрі, розв'язувати свої проблеми на ринках, у магазинах, у побутових майстернях... Та й, зрештою, продати вигодованого кабана чи мішок зайвої картоплі їм легше, ніж, скажімо, мешканцям сіл Ланівецького або Монастириського районів. Бо близько — та й транспорт ліпше їздить.

Колись за кожним колгоспом «закріпляли» у партійних кабінетах те чи інше підприємство з Тернополя, так званих — шефів. Сьогодні про таке вже не говоримо — та й не потрібне воно у старих формах. Але партнерські контакти села з промисловими підприємствами не завадять. Бо з допомогою заводчан легше знайти потрібні запчастини, відремонтувати техніку, придбати будівельні матеріали, що ми й робимо.

— Ви прийшли у райраду від землі, бо працювали агрономом, головою колгоспу, зрештою, очолювали райуправління сільського господарства. То була конкретна робота: щоби добре вродило, щоби вчасно зібрати... Тепер специфіка вашої роботи дещо інша. Чи довго входили в нову «колію», чи не бувають такі хвилини, коли хочеться знову повернути на «круги своя», до землі?

— Робота в райраді, звісно, набагато складніша, багатогранніша, ніж, скажімо, в того ж голови колгоспу. Та й у сільгоспуправлінні я займався суто виробничими проблемами, а тут треба думати про все на світі. Від капітального будівництва до конфесійного протистояння. Треба більше, значно більше займатися організаційними справами, причому — з перспективним прицілом.

А щодо того, щоби знову повернутися до землі, то я від неї і не відривався. Проблеми села — то наші найперші проблеми. А з моїм досвідом роботи у райсільгоспуправлінні легше і тут працювати, бо вже знаю, з якого боку братися за ту чи іншу справу.

— Свого часу відомий партійний «вождь» сказав: «Кадри вирішують все». Чи вдалося вам на райвиконкомівському рівні сформувати таку кадрову команду, про яку заздалегідь, можливо, ще й до виборів, ви самі мріяли?

— Як на мене, то в тій чи іншій «команді» мають працювати передусім професіонали. Які знають, що треба робити і як робити.

Чи вдалося мені сформувати таку «команду»? На жаль, поки що ні, але потрібних людей тримаємо в полі зору, працюємо з ними. І сподіваюся, вже найближчим часом посилимо ними райвиконкомівську команду.

— Минуло більше як півроку з тих пір, коли до влади в районі прийшли інші люди. Чи є якісь зміни на ліпше, чи знову — самі лише наміри і передвиборні обіцянки?

— Змінюється на ліпше підхід до справи, до роботи серед самих людей. І то найбільше мене радує. Я завжди говорив і сьогодні хочу повторити: у нас людей поганих немає. Трапляються хіба що неорганізовані.

Ще два-три роки тому, бувало, приїжджаємо восени перед полуднем у перше-ліпше господарство, а роботи там немає, хоч день стоїть як золото. Сидять, курять, сперечаються механізатори, вчорашні мітинги обговорюють. Ну, не колгосп, а дискусійний клуб. Так і до морозів дотягнули — на багатьох площах буряки пропали під снігом.

А минулої осені ми не мали жодних проблем з людською неорганізованістю. Нікого не просили, не вмовляли, не переконували... Завезли вчасно пальне, пообіцяли усім, задіяним на збиральних роботах, добру зарплату — і справи налагодилися. Бо люди хочуть добре заробляти і добре жити, люди самі прагнуть до порядку і спокою. Десь та мітингова хвиля схлинула, як паводкова вода.

Торік ми взяли по 45,5 центнера хліба з гектара — це найкращий показник в області. Та й бурякове поле непогано вродило — по 320 центнерів на гектарі проти 277 центнерів, що мали в районі позаторік.

Я твердо переконаний: нині на селі паралельно мають співіснувати різні форми власності. Усе добре, що не завдає збитків, що допомагає насичувати наш продовольчий ринок. А виживе, звісно, той, хто вміє ліпше працювати, хто відчуває ринкову кон'юнктуру, думає про перспективу, хто вміє рахувати гроші і має чим заохотити людей.

Та сьогодні основний тягар у сільськогосподарському виробництві ліг на колективний сектор. На той сектор, який ще два-три роки тому деякі «реформатори» пропонували роздробити, розігнати і все передати в руки фермерам. Ні, я не проти фермерства, але фермер тепер конче потребує державної підтримки. Від легкої, порівняно дешевої техніки до пільгових кредитів, чого у нас, на жаль, ще немає.

Скажімо, в часи «мітингового» періоду ми не відмовились у тваринництві од відгодівельних комплексів, як то зробили в деяких районах. А за продану яловичину і свинину змогли прикупити пальне, запчастини до техніки. Та й якусь свіжу копійку від м'ясокомбінату маємо, щоби було чим людям виплачувати зарплату.

Водночас з головними галузями розвиваємо і підсобні. І насамперед — переробку сільгосппродукції, що дає змогу якось підтримувати «схудлі» бюджетні рахунки наших селянських спілок. Таким чином запустили у селах декілька пекарень, маємо чотири цехи з переробки м'яса. Отож хліб, м'ясні і овочеві консерви, ковбаси, копченості постійно продаємо в спеціалізованих магазинах і на місцевих ринках.

Поступово відновлюємо і службу побуту, занедбану останнім часом. Щоби люди не марнували час і гроші у пошуках того, де можна відремонтувати телевізор, пошити нову шапку чи замовити вінок для похорону. Сьогодні в районі вже працює сім малих підприємств побутового профілю, дев'ять комплексно-приймальних пунктів. Відкриваємо перукарні, майстерні, де ремонтують взуття і побутову техніку, фотоательє — те, без чого не обходиться нормальне життя.

— І все ж таки, Василю Степановичу, є проблеми, які особливо боляче нагадують про себе. Як для райради, так і для всіх жителів району. Маю на увазі ті, розв'язання яких значно полегшило б вашу роботу.

— Насамперед — це закупівельні ціни на сільгосппродукцію. Як на мене, то вони явно занижені. До того ж гроші потрапляють у господарства через три-чотири місяці, а то й через півроку. За нинішніх темпів інфляції це означає, що селяни віддають свою продукцію запівдарма. Певна річ, така практика негативно впливає і на формування районного бюджету в цілому. Тож наприкінці кожного місяця переживаємо: нашкрябаємо грошей для зарплати лікарям, педагогам, завклубами чи ні?

Інше — недосконале наше законодавство.

— Закони здебільшого то є, але вони не працюють.

— І то найгірше, бо про яку повагу до цих законів можна вести мову. А ми ще говоримо, що будуємо правову державу.

Ще одне — міжконфесійні чвари, непорозуміння. Бо скільки то часу, нервів іде для того, щоби помирити греко-католиків і православних в одному селі, на одній вулиці, а то й під одним дахом, а вони — не миряться! Бо є сили, зацікавлені в тому, щоби не було спокою поміж нашого народу.

— Але будемо сподіватися на ліпші часи.

— І працювати для того, щоби їх настання прискорити. Бо ніхто, окрім нас, українців, цього не зробить.

Вів розмову Роман ВАТРИЧ.

Тернопільська область.

Ходили хлопчаками на війну

У «Голосі України» вже неодноразово йшлося про долю ветеранів війни останнього воєнного призову 1944–1945 років. Переважно це були підлітки 1927 року народження. Мобілізовані в армію неповнолітніми, вони після короткої військової підготовки служили у прифронтових частинах діючої армії, постачали фронтовикам боєприпаси і продовольство, охороняли військові бази, аеродроми, інші важливі об'єкти, вогнем зенітних батарей перепиняли шлях ворожим літакам у наші тили, брали участь у знищенні гітлерівських десантників, знешкоджували мінні поля тощо. Після війни ще по 2-3 строки служили в армії, доки підросло нове молоде покоління, яке змінило їх на солдатській службі.

На жаль, склалося так, що тривалий час цих колишніх вояків навіть не визнавали учасниками війни. Становище було дещо виправлене з прийняттям Верховною Радою України Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Солдатів останнього призову визнали учасниками війни. Але ж серед них немало учасників бойових дій, а їх такими й досі не вважають.

Про це йшлося на недавній конференції ветеранської організації «Останній воєнний призов 1944–1945 років». Делегати конференції прийняли звернення до Президента, Голови Верховної Ради і народних депутатів України, в якому просять визнати за ними юридичне право учасників бойових дій у Великій Вітчизняній війні. Для цього слід внести до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» два доповнення:

1. Статтю 6, розділ 2-й, після пункту 8 доповнити новим, 9-м, пунктом такого змісту: «Особи, які були мобілізовані до лав Радянської Армії під час військових призовів 1941–1945 років у неповнолітньому віці».

2. Частину другу статті 7 доповнити пунктом: «Учасників бойових дій та учасників війни, які були демобілізовані з Радянської Армії за станом здоров'я, а згодом, незалежно від часу їх демобілізації, визнані інвалідами загального захворювання або трудового каліцтва, за умови, що їхня інвалідність не пов'язана з протиправними діями».

Володимир ЧЕРКАС.

Валерій МІНЧЕНКО, журналіст

«ОДУХОТВОРЕНА ВОДА»

Чому саме так названо наш організм і як це пов'язано з унікальною установкою «Криничка»

Екологія

ДВІ ТРЕТИНИ усього живого на землі та й самої людини складає вода. Вона відіграє вирішальну роль у забезпеченні всіх життєвих процесів організму і в залежності від свого стану може бути як творцем біологічного життя, так і його руйнівником. Саме такий багатовимірний вплив на нас і породив крилатий вислів одного з провідних біологів світу Е.Дюбуа-Реймона: «Наш організм — це одухотворена вода».

Сьогодні майже в усьому світі природна вода в її натуральному вигляді мало придатна для вживання і навіть шкідлива. За офіційними даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, понад 80 (!) процентів усіх хвороб пов'язані саме з вживанням забрудненої води. У зв'язку з цим ВООЗ поставила «чинник води» на перше місце серед усіх інших чинників, які визначають якість сучасного життя.

Вода має «пам'ять», і навіть після очищення «пам'ятає» про перебування в ній шкідливих домішок, залишаючись по суті «хворою». Отже, щоб повернути їй природну біологічну активність, треба змінити молекулярну структуру води. Це надзвичайно складне завдання, але його вирішили фізик Михайло Курик, хімік-металург Іван Варнавський, спільно із заступником головного державного санітарного лікаря України Володимиром Шестаковим, президентом Міжнародної асоціації «Вода і здоров'я» Аркадієм Дяденком і генеральним директором цієї асоціації Романом Совою. У такій «зв'язці», що об'єднала теоретиків і практиків, учених і організаторів, і вдалося нарешті вперше у світі розв'язати проблему принципово нового методу очистки води.

Завдяки створенню унікального структуратора із символічною назвою «Криничка» віднині з'являється можливість кардинально змінювати молекулярну структуру води, накладаючи на її матрицю необхідні нам якості.

У Інституті експериментальної патології, онкології та радіобіології імені Р.Є.Кавецького було проведено серію досліджень, під час яких порівнювалася дія різних видів води. З'ясовано, що активована вода з «Кринички» має виражену протипухлинну і антиметастазну дію, підвищує захисні функції організму проти багатьох захворювань.

Зараз деякі підприємства, зокрема Київське науково-виробниче об'єднання реле і автоматики, орендне підприємство — завод «Ірпіньмаш», збираються налагодити промислове виробництво «Кринички».

«Гідний уряд повинен постійно турбуватися про очищення води... Не можна добитися збереження здоров'я народу, дозволяючи людям пити забруднену воду». Звідки ці рядки? Із звичних уже протестів міжнародної екологічної організації «Грінпіс»? Із резолюції «Зеленого світу»? Ні. Це цитата із стародавнього китайського медичного трактату.

Віктор ПИЛИПЕНКО, депутат Верховної Ради України X—XII скликань

Хто допомагає мафії?

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

З 1953 року я зв'язаний з морським флотом. Останні 27 років працював начальником морських пароплавств: Південно-Східного, Дунайського, Чорноморського. Як то кажуть, пройшов по периметру всього колишнього Союзу. Маю 12 урядових нагород Союзу та інших держав. Володінь, автомобілів і валютних рахунків як в Україні, так і «за горбом», не маю, оскільки завжди жив лише за зарплату, як і більшість громадян. З проголошенням незалежності України керував роботою зі створення державного органу управління морським флотом, боровся за збереження статусу України як морської держави. Про це неодноразово заявляв, виступаючи у Верховній Раді, на телебаченні, на сторінках газет, різного рівня нарадах, звертаючись до Президента, уряду, генерального прокурора України. Боротьба за збереження флоту як гаранта економічної незалежності України закінчилася для мене незаконним звільненням за розпорядженням тодішнього прем'єра В. Фокіна з посади начальника Чорноморського пароплавства. Мене треба було скинути, щоб грабувати пароплавство, що й було зроблено.

Неодноразові протести колишнього генерального прокурора, рішення Президії Верховної Ради, багатьох постійних депутатських комісій, постанови двох сесій Верховної Ради, протести багатьох громадських організацій, депутатські запити і т. ін. не змогли зупинити процес занепаду морської галузі. Одне з найбільших пароплавств практично розграбовано. Брехня навколо «Бласко» продовжується. Два роки прокуратура веде слідство. З моєї точки зору, як спеціаліста морської справи, — це не слідство, а штучне зволікання справи, намагання приховати правду, щоб дати можливість і час злодіям глибше заховати кінці.

Наведу для підтвердження лише кілька прикладів. На мій депутатський запит на адресу міністра транспорту та генерального прокурора про незаконне, вартістю в 10 мільйонів доларів, переобладнання приміщення управління пароплавства — пам'ятки архітектури, придбання літака для особистих роз'їздів президента АСК «Бласко», будівництво представництва пароплавства у Києві, вилучення мільйонів доларів у «Інфлоту», що підірвало авторитет державної агентської компанії на догоду іноземним (це все на фоні замороженого будівництва лікарні для моряків, практичного припинення будівництва житла, інших соціальних програм) і багато про що інше прокуратура, як і годиться цій організації, відповіла за всіма пунктами. Але, на жаль, неправду. (Тому зрозуміло, чому один працівник Генпрокуратури підписав відповідь, а інший — виступав на сесії у справі «Бласко»). Хоча прокуратура й пише у відповіді: «Проведеною із залученням спеціалістів перевіркою встановлено...»

Щодо адмінспоруди. «Будівля управління ЧМП реставрується (підкреслено мною. — В.П.), оскільки за висновком спеціалістів вона була на межі руйнування...» По-перше, реставрація — з латинської «реставратіо» — означає відновлення чогось у початковому вигляді. Фактично ж — переобладнується, і не лише сама споруда. По-друге, немає ніякого висновку фахівців, немає і відповідних рішень про аварійність споруди. Як і немає тепер десяти мільйонів доларів, а може, й більше. Тут доречно відзначити: коштів на реконструкцію центрального міжнародного аеровокзалу «Бориспіль» було витрачено менше.

Стосовно літака. «На сьогодні ведуться переговори... про купівлю літака... Для зміни екіпажів суден за кордоном АСК «Бласко» на рік витрачає понад 2,5 млн. доларів. З метою економії валютних коштів правління концерну вирішило придбати літак і доставляти екіпажі суден на своїх транспортних засобах». Відповідь прокуратури датована 10.12.93 р. Насправді ж контракт на купівлю літака «Дорн'є» було підписано пароплавством ще 30 квітня 1993 р. Контрактова вартість літака — 5 млн 319 тис. доларів. Плюс понад мільйон німецьких марок щорічно за обслуговування літака, плюс сотні тисяч доларів за переобладнання літака під суперлюкс з 18-місного на 9-місний. Так навіщо літак, якщо одноразова потреба у перевезенні моряків екіпажів, що змінюються, — 150—250 осіб? І чи зможе він заощадити 2,5 млн. доларів?

Про представництво «Бласко» в Києві.

«Представництво пароплавства в Києві вартістю 1,8 млн. доларів створюється за наказом Л. Кучми» (тоді прем'єр-міністра — **В.П.**), — стверджує прокуратура. По-перше, за умовами контракту витрати лише пароплавства на будівництво представництва становлять 2 млн. 923 тис. 851 долар. По-друге, чи міг прем'єр змусити ЧМП будувати подібний об'єкт за умов складного фінансового становища України й пароплавства. Звичайно, ні. Тим більше, що з умов контракту випливає: через три роки власником усіх споруд і земельних ділянок стає німецька фірма.

Про лікарню моряків. «Концерн «Бласко» не є фінансуючою організацією з будівництва лікарні для моряків», — стверджує прокуратура. А за звітними даними на 1.01.93 р. витрати пароплавства на будівництво лікарні становили 176 млн. 282 тис. крб., що легко перевірити навіть по телефону.

Про «Інфлот». «Установлено також, що з рахунків «Інфлоту» керівництво АСК «Бласко» валютні кошти не знімало». Як же тоді розуміти рішення Арбітражного суду України, яке зобов'язує керівництво АСК повернути «Інфлоту» незаконно вилучені мільйони доларів?..

А скільки «липових» документів було складено чиновниками високих рангів на замовлення, з метою приховати правду, напустити туману в очі керівництву України: про складність питань, про необхідність масових поїздок за кордон для перевірок і т. ін.

Шкода, але з ласки можновладців Україна втратила свій престиж на міжнародних морських шляхах, втрачає свій флот, віддає свої вантажі іноземним перевізникам. А прокуратура не в змозі зупинити цю ганебну сваволю. Не вірю я в об'єктивність прокуратури, в її дієздатність на користь держави.

То, може, 29 життів українських моряків з теплохода «Сальвадор Альенде», згублених у водах Північної Атлантики, змусять уряд, нарешті, покласти край цій безмежній брехні навколо «Бласко», зупинити розпродаж України?!

Костянтин СПИЦЬКИЙ, журналіст

Добридень, ваша величносте!..

С ПОЧАТКУ інтереси Олексія Безпалька майже нічим не відрізнялися від інтересів його однолітків. Але сімнадцяти років він вирішив написати листа королеві Англії Єлизаветі II. В тому плані, що вважає її, королеву, за символ англійської нації і хотів би детальніше дізнатися про її біографію, політичну та громадську діяльність, захоплення.

Рівно через двадцять днів отримав відповідь. Королева дякувала дніпропетровському хлопцеві за побажання процвітання її народові і за інтерес до її долі. Наприкінці листа було висловлено зацікавленість щодо продовження листування.

Триває воно ось уже п'ять років. Наш земляк розповідає про своє життя, про життя рідного міста, України. У відповідь одержує інформацію, скажімо, про участь королеви в роботі англійського парламенту, про королівські резиденції, приміром, про Букінгемський палац з описом його історії, архітектури. Виявляється, королева має безліч захоплень. Вона обожнює коней і сама чудова наїзниця, любить собак.

За роки листування Олексій Безпалько довів свій глибокий інтерес до життя однієї з видатних особистостей сучасності та її народу і одержав за це подяку. Спочатку йому було надіслано великий портрет королеви Єлизавети II, де її зображено в короні. Трохи пізніше до Дніпропетровська надійшла фотографія королеви та її чоловіка герцога Единбурзького. Ці знімки надіслано особисто Олексієві без права продавати і дарувати.

— Що спонукало тебе на це листування? — спитав я. — Бо не кожному спаде на думку таке.

— Ми втрачаємо духовність, — відповів співрозмовник, — людині важко знайти приклад для наслідування. Між тим у багатьох державах Європи є представники давніх і видних родів. Вони символи нації, навколо них відбувається єднання народів і країн на шляху до добра і віри. Ось і захотілося доторкнутися до сталого, вічного.

— А ще, — продовжував Олексій, — по лінії матері я сам належу до відомого роду Завадовських. Моя бабуся, графиня Олександра Федорівна Завадовська, народилася в Санкт-Петербурзі. Там пережила, до речі, блокаду... Ось і зважився я познайомитися з представниками найвідоміших родів Європи, зрозуміти, як їм вдається передавати від генерації до генерації духовні цінності, зберігати традиції.

І Олексій Безпалько продовжує свою незвичайну «діяльність». На його листи вже охоче відповідають король Бельгії Бодуен, королева Нідерландів Беатриса, король Іспанії Хуан Карлос I. Безпалько вважає, що саме таким чином відбувається єднання і взаєморозуміння народів.

Дніпропетровськ.

На здобуття Державної премії України імені Т.Шевченка

Григорій МЄСТЕЧКІН, мистецтвознавець

У СЕЛО ПО РОЗУМ ТА КРАСУ

КОЛИСЬ давно, ще малою дитиною, він замислився, чому щосуботи, навіть у жнива, мати прикрашає хату вишитими рушниками, чому геометризовані орнаментом постаті людей та квіти на берегах рушника називає «оберегами», що боронять свою Берегиню. Через багато років, згадуючи про це, він напише чудові рядки: «Мамо, — дивлюсь у теплі неньчині очі... — А що означає «Берегиня»? — «Берегиня, любий мій синочку, — відказує вона, — це наша оселя. Усе, що в ній є, чим збагатилися й освятилися — хатнім пожитком, дітьми, піснею, злагодою чи суперечкою, добрим словом, спогадом у цій хаті — все, щоб ти знав, і є Берегиня...»

Ці мудрі незабутні слова матері із народознавчої книги Василя Скуратівського «Берегиня» захоплюють дивовижним вмінням у малому відчути велике, у звичайному пожитку хатньому, раптом відчути космічне світло, душу Берегині як образ рідного краю, всієї України.

Думаючи про це, особливо розумієш сьогодні усе значення виходу друком у світ народознавчих книжок письменника-етнографа Василя Скуратівського «Місяцелік» (видавництво «Мистецтво», 1993 р.) та «Святвечір» (редакція Української пізнавальної бібліотеки «Земляни», 1994 р.) Коли читаєш та перечитуєш ці книжки, тебе не лише охоплює радість відкриттів, але й почуваєшся справді щасливою людиною, так пройимаєшся чуттям причетності до витоків національної духовності, прилучення до скарбів краси, душі народної. Маємо перші в нашому народознавстві подібні видання, де б саме з погляду нашого сучасника, так змістовно, систематизовано та художньо-образно розповідається про народні традиційні свята та обряди, походження назв українських місяців, пов'язані з ними народні прикмети, прислів'я, завбачення погоди, дізнаємося про час хліборобських робіт у селі, що і коли сіяти, аби вродило, коли збирати. Якщо «Місяцелік» за змістом являє справді народний календар, то вже у «Святвечорі» поетично, на науковому підгрунті, описано кожне з понад ста свят. Книжки Василя Скуратівського «Місяцелік» та «Святвечір» варто перечитувати день у день, гортаючи сторінки відповідно до певних місяців, чисел, дат, що дарує читачеві чуття гармонії із рідною землею, живого зв'язку із поколіннями предків, з їхніми святочними ставленнями до природи, її краси та долі.

Важко переоцінити народознавчий доробок Василя Скуратівського. Сказати, що автор оброби, використав для цього багатющі архівні матеріали та етнографічні джерела, означало б замало. Точніше мовити, він не використовував, а вистраждав, виборов зроблене своєю подвижницькою діяльністю, особливо у роздумах, коли йшов від села до села, записуючи, досліджуючи усе, що споконвіку пам'яталось у народі. Як тут не згадати мудре прислів'я, що здавна живе в нашому народі: «У місто по гроші, у село по розум». В цих словах уся мудрість хліборобської науки, яка наштовхує на думку, що справжні гроші, валюта валют, чекає не десь у містах, а на рідній своїй землі, і що справжні скарби чекають на нас, коли повернемось до батьків у рідне село по розум та красу народних традицій, коли шануватимемо свої духовні народні вартості, свята та будні, звичаї, обряди, коли творитимемо і робитимемо нове життя за їхніми довічними законами, де усе від Сонця та Землі.

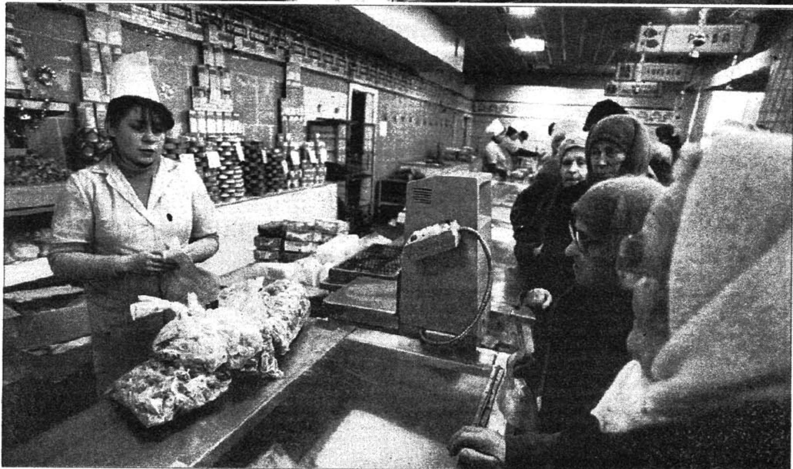

Сергій ПАВЛЕНКО,
Олександр КЛИМЕНКО (фото), «Голос України»

«РАН» — для покупців рай,

або Як капіталіст Ринський ветеранів «купив»

У Бобровицькому мікрорайоні спочатку на дверях найбільшого гастроному з'явилося оголошення про те, що магазин хочуть прибрати до рук спритні комерсанти, яким, звичайно, молоко й хліб без потреби, бо на них швидко «не накрутиш» великий капітал. Потім пішли по квартирах продавці. «Накручені» ними ветерани почали збирати підписи-протести проти цієї затії. Гідну відсіч новоявленим зазіхачам-буржуям було дано: все залишилось без змін. Але в мікрорайоні — ні.

Невдовзі ветерани з неприхованою цікавістю почали відвідувати... капіталізовані магазини «РАНу», які, як і їх попередники, продавали успішно молоко, хліб, сметану і т.п.

Я теж був одного дня здивований, несподівано побачивши у вітрині центрального хлібного магазину мікрорайону великі згадувані літери.

— Ми вже приватні, — пояснили з гордістю продавці.

Як з'ясувалося, всі ці торгові площі, що належали продовольчим магазинам держторгівлі, взяв в оренду колишній учитель музики, а з 1987 року — голова зареєстрованого під номером один першого в Чернігівській області кооперативу і вже два роки президент приватної виробничо-торгової компанії «РАН» Аркадій Ринський. Бізнесмен зобов'язався перед владою обслуговувати шість тисяч пільговиків — ветеранів, ліквідаторів аварії на ЧАЕС. І він поступово роззброює до всього звичних, але ідейно непримиренних антиприватників. Чим?

У компанії «РАН» немає звичних доган, попереджень. За хамство за прилавком президент звільняє на другий же день.

Полиці восьми магазинів «РАНу», як мовиться, прогинаються від усякого товару. Кілька сортів ковбас, сирів, риби. Масло на 140 тисяч дешевше, ніж у всіх інших державних магазинах (до речі, завезене з США!). Є молоко, сметана. Щодня «РАН» продає у чотирьох магазинах 20 тонн хліба! В більшості магазинів Ринського відкрито промтоварні відділи. Чистота. Порядок. Ввічливість.

...Недавно міськвиконком перевірив використання орендованих приміщень у Чернігові. Перевіряючі дійшли висновку, що найбільш раціонально й ефективно працює на потреби чернігівчан Ринський.

Чернігів.

На знімках: посмішка — візитка «РАНу»; А.Ринський у пошуку оптимального рішення; нещодавно «РАН» відкрив власний супермаркет; жваво йде торгівля в центральному магазині компанії.

Секретно
ПЕРВОМУ СЕКРЕТАРЮ ЦК КОМПАРТИИ УКРАИНЫ
товарищу ЩЕРБИЦКОМУ В.В.
СПРАВКА
об оказании помощи областями УССР областям Нечерноземной зоны РСФСР

Архіви

Кому приснилось знов Нечорнозем'я?

Усім нам добре відомо, якою бідною одержала Україна в спадщину від колишнього Радянського Союзу виробничу і соціально-культурну базу на селі. Нерозв'язаних проблем у цьому напрямку дуже багато в кожному регіоні, практично — у кожному селі.

І в зв'язку з цим постає закономірне питання: а чи пам'ятаємо ми, що значні матеріальні ресурси, велику кількість кваліфікованих спеціалістів Україна змушена була протягом останніх десятиліть відривати щорічно від себе, будуючи різні об'єкти, прокладаючи шляхи, зрештою, і засіваючи та обробляючи поля в російському Нечорнозем'ї? А відтак залишалися непобудованими в нас переробні цехи, школи, лікарні, клуби, далеко не до кожного села маємо дорогу із твердим покриттям.

Сьогодні також усі знають, в якому катастрофічному становищі опинилося сільськогосподарське виробництво наших сусідів. То чи усвідомлюють ініціатори повернення назад до Союзу (і чи вони це пропагують як перевагу), що відновлення нової імперії для України буде означати повторне освоєння для Росії її нечорноземної зони? А наше село знову опиниться на узбіччі, бо з Москви будуть переконувати, які переваги матиме «освоєне» Нечорнозем'я, і туди знову вкладатимуть велетенські кошти, що так і залишаться в болотах. Це вже було. І колишні таємні, для службового користування, документи, які пропонуємо сьогодні читачеві, яскраво це підтверджують.

Тож виникає ще одне питання: чи й справді українським селянам, яких у голодному 1933 році озброєні загони НКВС не пускали в Росію, аби могли добути там шматок хліба для своїх голодних дітей, сниться знову нове освоєння Нечорнозем'я? Очевидно, воно сниться тим, хто хоче повторення для нашого талановитого і працелюбного народу його трагічної історії.

Володимир СЕРГІЙЧУК,
доктор історичних наук.

Секретно

ПЕРВОМУ СЕКРЕТАРЮ ЦК КОМПАРТИИ УКРАИНЫ товарищу ЩЕРБИЦКОМУ В.В.

По Вашему поручению рассмотрено состояние дел с оказанием шефской помощи областям Нечерноземной зоны РСФСР.

В соответствии с постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 20 марта 1974 года ЦК Компартии Украины 13 августа 1974 года одобрил инициативу Донецкой, Запорожской, Ивано-Франковской, Киевской, Львовской, Николаевской областей, Минводхоза УССР, Минсельхоза УССР, Минсовхозов УССР, Минсельстроя УССР, Укрсельхозтехники и Укрмежколхозстроя по оказанию шефской помощи шести областям Нечерноземной зоны РСФСР в проектировании и строительстве мелиоративных систем, производственных и культурно-бытовых объектов, изготовлении и поставке конструкций и оборудования, направлении рабочих, инженерно-технических работников.

За 1975—1978 годы для областей Нечерноземья организациями республики изготовлено проектно-сметной документации на 2,55 млн. рублей, выполнено строительно-монтажных работ по орошению, сельскому и дорожному строительству на 7,5 млн. рублей. За счет средств заказчиков и из их материалов изготовлено и поставлено 447 строительных и сельскохозяйственных машин и 56 тыс. кубометров сборных железобетонных конструкций. Было направлено 1237 человек рабочих- строителей, 322 инженерно-технических работника и специалиста сельского хозяйства, 923 выпускника высших учебных заведений. Ежегодно посылалось в среднем по 600 человек механизаторов на уборку урожая и по 3,5 тыс. человек в составе студенческих строительных отрядов.

В текущем году организации Минводхоза УССР должны выполнить в областях Нечерноземья мелиоративных работ на 850 тыс. рублей и ввести в действие 470 га орошаемых земель. За 9 месяцев план выполнен на 72 процента. Минсельстроем УССР сооружается завод керамзито-бетонных изделий, план выполнен на 82 процента. Укрмежколхозстрой перевыполняет задание по строительству дорог. За истекший период изготовлено проектной документации на 247 тыс. рублей при годовом плане 320 тыс. рублей.

ЦК ЛКСМ Украины в текущем году направил на сельскохозяйственное и мелиоративное строительство 3610 человек в составе студенческих строительных отрядов и 580 человек — по комсомольским путевкам при задании соответственно — 3700 и 800 человек.

Некоторые области и республиканские организации не полностью выполняют обязательства по шефской помощи, в частности, Ивано-Франковская область в текущем году практически не выполняла работ, так же, как и Укрсельхозтехника и Минсовхозов УССР.

Министерствам, ведомствам, обкомам партии, ЦК ЛКСМ Украины предложено активизировать шефскую помощь, обеспечить выполнение планов и обязательств.

Контроль за этой работой осуществляют отделы ЦК.

А. ТИТАРЕНКО.

СПРАВКА
об оказании помощи областями УССР областям Нечерноземной зоны РСФСР

В соответствии є постановлением ЦК Компартии Украины от 14 июля 1976 года «О постановлении ЦК КПСС «Об обязательствах коллективов водохозяйственных и строительных организаций Узбекской ССР по оказанию помощи Ивановской и Новгородской областям в выполнении постановления ЦК КПСС по дальнейшему развитию сельского хозяйства Нечерноземной зоны РСФСР» области Украинской ССР приняли обязательства по оказанию шефской помощи областям Нечерноземной зоны РСФСР в 1976—1980 годах в следующих объемах:

	Намечено на 1976—1980 гг.	Справочно — 1976 г.		
		намечено на год	выполнено за I полугодие	%%
Составить проектно-сметную документацию, тыс.руб.	1800	560	293	53
Построить: оросительные системы — га	3400	443	в стадии строит.	-
— автомобильные дороги, млн.руб.	4,5	1,0	0,5	50
Изготовить оборудование — трубоукладчики, рыхлители и другое навесное оборудование, комплектов	455	100	70	70
— нестандартное оборудование, тонн	510	30	12	40
Поставить: — сборный железобетон, тыс.куб. м	97	19	8	42
— металлоконструкции, тонн	1900	380	115	30
— щебень, тыс.куб.м	254	35	-	-
— кирпич, млн.штук	6	-	-	-
— семена, тонн	110	30	-	-
— гончарная трубка, тыс.шт.усл. диаметра	-	-	625	-
Выполнить известкование кислых почв, тыс.га	25	5,0	-	-
Оказать помощь кадрами: — направить рабочих в строительные организации, чел.	925	120	-	-
— направить механизаторов (на летний период), чел.	1750	370	74	20
— обучить в профтехучилищах лиц, направленных областями, чел.	320	80	-	-
— студенческие строительные отряды, чел.	5250	1050	1250	120

Кроме того, направлено 7 опытных специалистов для использования на руководящих должностях в водохозяйственных организациях. Оказывается помощь в проектировании и строительстве межколхозного санатория на 500 мест в г.Очакове и пионерского лагеря на берегу Азовского моря.

Наряду с этим осуществляется взаимный обмен опытом по вопросам партийной работы, интенсификации сельскохозяйственного производства, внедрению прогрессивных технологий водохозяйственного и сельскохозяйственного строительства и других научно-технических достижений.

Инструктор Сельхозотдела ЦК Компартии Украины КАЛЕНИЧЕНКО.

7 октября 1976 г.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Як «бандерівці» тичинівські Піски палили...

«БАНДЕРОВЦЫ (вместе с фашистами) сожгли село Пески и его жителей. Об этом должны знать все жители Украины» — такі сенсаційні січневі спогади-одкровення опублікував у місцевій пресі колишній відповідальний працівник Бобровицького райкому КПУ О. Полоз, якого після виконання спецзавдань (?) партії в Чернівецькій області у 1958 році за рішенням обкому КПУ та облвиконкому, як він сам зазначає, направили у спалене село для написання його історії. Лише нині, виявляється, час дозволив йому нічого не приховувати і «внести ясність».

Збирач матеріалу про Піски для чернігівського тому «Історії міст і сіл» далі інформує про те, як того трагічного для піскївців дня фашисти «на каждый дом выделили по три человека с тризубами на головных уборах. Это были западные бандеровцы... Хватали всех подряд: и взрослых, и детей. Так что на отчаянный крик колхозницы Евенко «Що ви робите, ироди!?» отвечали сами фашистские найміти — бандеровцы («Так, пані колгоспниця, нам буде зручніше і вам легше — всіх автоматною чергою в голову»). Слово «пані» у нас тогда не употребляли. Это западноукраинский разговор».

Чесно кажучи, всі ці вищезгадані рядки мене б потрясли, як і кожну звичайну людину, якби я у 1985 році, через 27 років після перебування О. Полоза у Пісках, не ходив-прошкував від хати до хати цим селом, не шукав свідків моторошного акту розправи з мирним населенням. На мій подив, вони ще жили...

Майже двадцять людей розповіли, як їх заганяли у хати, клали на долівку і поливали свинцевим вогнем... Думав- запитував себе і тоді писав про це: в ім'я чого загинули пісківчани — старі і діти, матері і батьки, юнаки і дівчата? Вони не захищали рідну землю на фронті, не йшли в атаку, щоб наблизити Перемогу. Переважна більшість їх цього й робити не могла — Мишкові Бондарю був всього-на-всього один рік, Любі Гламазденко — два, Олені Омельченко — три... Який вони залишили слід на землі? Адже Мишко, Люба, Оленка не встигли вирости ні хліборобами, ні вчителями, ні робітниками. Не посадили вони свого саду, не виростили своїх дітей. Їхнє життя обірвали карателі, які, попри все, залишили на землі власні сліди — криваві пожарища, сльози матерів, невигойні рани...

Їдучи з Пісок у Чернігів, я думав: як же це жорстоко — загинути отак «без сліду»! А потім враз збагнув: ні, помиляюсь, це не зовсім так. Поки люди пам'ятатимуть спалені села, поки житимуть у нашій пам'яті закатовані — йтимуть вони в атаку проти новітніх підбурювачів війни, проти тих, для кого не існує такої цінності, як мир і злагода у рідному домі.

І ось, як сніг на голову, — нинішнє одкровення О. Полоза, який у 1958 році, як він сам пише, не зміг побачити у Пісках жодного свідка, бо «в живых остались только те люди, которые в эту чудовищную ночь ночевали не в селе или чудом успели незаметно скрыться в лесу».

У цьому зв'язку постає запитання: чим же займався у селі відповідальний райкомівський працівник? Сумлінним виконанням партійного доручення (а на той час ще жило удвічі більше свідків злодіянь, ніж у 1985 році)? Чи чимось іншим?

Мабуть, все ж таки чимось іншим.

Бо якби О. Полоз забажав, то послухав би людей, зокрема Федосію Матвіївну Басанько, якій у день спалення, 28 грудня 1942 року, було 19 років. Бігла вона палаючим селом, мов по натягнутій ниточці. Ступить необережний крок — і кінець її життю. На вулиці німець її побачив: «Ком сюда!». Втекла. А на другій вулиці: «Хальт!»

— Завели мене до хати баби Корзинки. — розповідала мені. — Повно тут людей. Дожидаємо свого. А надворі гармошка грає! Танцюють гади п'яні! Гелгочуть! Дожидаємося. Аж ось заходить один, мабуть, з поліцаїв, бо по-російському казав: «Ну, готовы?!» І почав стріляти. На мене люди впали. І це врятувало мені життя. Дим, відчуваю, давить. Вогонь пече. Крізь вікно видерлась. А далі впала на чийомусь городі біля паркану. Бачу — ідуть двоє. Стали біля мене, прикуюють. Лежу, не дишу. Говорять. «А на моем счету уже 73 человека», — каже один. Пішли. Мабуть, думали, що я вбита.

Марії Денисівні Лащинській було у ті дні 17 років.

— Я сховалась у діжку з капустою, — оповідала про свій порятунок, — і чула, як бабуся просилася: «Паночку, голубчику, не стріляйте!» Та у відповідь — пах! — і все.

— Пам'ять моя починається з 28 грудня, — свідчив Дмитро Олексійович Паливода. — Добре все пам'ятаю. Хіба забудеш? Ми втекли у глинище, чоловік нас двадцять сидить. Підходить каратель, кричить: «Виході!» Жінки плачуть: «Ми нікуди не підемо. Тут погибнемо». А я, шестилітній, держусь за мамину спідницю і теж плачу, кажу: «Мамочко, а я не хочу вмирати». Тітка Домаха масло у кошику мала, хліб. Каратель побачив — одняв. Вигнав нас з глинища, йде і жере те масло, щоб він подавився. Підігнав до хати і: «Заході!» А хата закрита. Тоді підвів до другої. І вона закрита. Він вибив вікно — показує: залазьте туди. Ніхто не ворухнеться...

Всі ці свідчення були опубліковані мною ще у 1985 році, тобто я не міг би до них сьогодні щось, як би того хотів, ні додати, ні відняти. Карателі говорили по-російськи! Вони, як свідчили жертви, розстрілювали і спалювали людей і були при цьому в чорних масках!

Пам'ятаю, як заколотило, мов у лихоманці, Галину Миколаївну Волошину, коли намагалася пригадати пережите.

— Цей каратель у чорній масці з хижим нелюдським поглядом у сні до мене й тепер приходить, — згадала жінка. — Розстрілює мене і не може ніяк розстріляти. Як він по дитячих рученятах кулями, кулями строчив!..

... Я розумію, що О. Полозу не до вподоби тризуб і все, що з ним пов'язане. Але ж 800 пісківчан загинули не в ім'я того, щоб їхню моторошну смерть сьогодні кон'юнктурно-спекулятивно використовували проти України як непривабливий і неправдивий аргумент-доказ у політичній боротьбі!

Ганебно все це!

Чернігівська область.

Віктор ТЕРЕН, народний депутат України

(Початок на 1-й стор.).

Я БАЛОТУВАВСЯ в Кременчуці по Автозаводському округу, від якого у Верховній Раді був представником Вадим Бойко. І всюди мене виборці просили: якщо станете депутатом, то з'ясуйте, поясніть нам, чому і як загинув наш Вадим? Бо назавжди полюбили його за сміливість і справедливість, небайдужість до їхніх турбот, назвали вулицю його іменем.

І от сьогодні, спираючись на документи кримінальної справи, я спробую відповісти бодай на частину тих питань, які й досі не дають спокою кременчужанам. І не лише їм. На мое прохання Київська прокуратура надала мені чотири томи кримінальної справи за фактом пожежі і смерті В. Бойка (витяги з неї наводитиму мовою оригіналу). Із зрозумілих причин не вказуватиму прізвища свідків.

У Кременчуці мої розмови з виборцями нерідко розпочиналися так: чим займався В. Бойко незадовго до своєї загибелі? Я теж почну з цього питання. Отже, слово свідкам.

«Знаю, що Вадим займався справами по майну колишньої КПРС, отримав матеріали з Москви, але в кого і які, мені невідомо».

«... Примерно в конце ноября, в начале декабря месяца 1991 г. (...) Бойко В.Л. сказал, что ему известны люди в Кабинете Министров, которые берут взятки в валюте «целыми чемоданами».

«О его (В. Бойко, — В.Т.) материалах, связанных с дачей Щербицкого и о кременчугском прокуроре мне было известно заранее, заранее я знал и о материалах событий в Вильнюсе».

«Я говорил, что у меня есть знакомый архитектор С., который мне рассказывал, что примерно за неделю до смерти Вадима он встречался с Вадимом на улице и Вадим ему рассказывал, что «раскопал такую мафию, что это будет бомба».

«Он начал мне говорить, что копает интересную штучку, что бьется как о каменную стену, но ничего не может сделать, при этом сказал, что ищет реальные следы, куда девалось золото партии и ее финансы».

Таким чином, за свідченням близьких і знайомих В. Бойка, він не обмежувався лише депутатською діяльністю, а втручався в інші, соціально важливі й небезпечні сфери. Але ж це не могло залишатися непоміченим. Мусила ж бути і якась відповідна реакція тих людей, з протиправовою фінансово-економічною діяльністю яких він зіткнувся у своїх розслідуваннях? Знову надаю слово свідкам.

«Вадим рассказал Р-ну... на ул. Крещатик к нему подошел незнакомый парень и сказал, что «Вы меня не знаете, а я Вас знаю». Далее этот парень стал говорить, что они долго следят за Вадимом, знают всех его друзей, знают о всех его встречах, при этом этот парень привел несколько обрывков бесед Вадима с некоторыми людьми. Затем парень стал говорить, чтобы Вадим не влазил в политические дела, что они делают ставку на новые политические силы, что за ними будущее».

Прокурор Місюренко встановив: «25.02. 1992 г. при осмотре рабочего места Бойко В.Л. (кабинет заместителя председателя постоянной Комиссии Верховного Совета Украины) были обнаружены и изъяты два письма с текстом угрожающего характера и почтовая карточка с текстом».

Чи поставився В. Бойко серйозно до попереджень на його адресу і, зокрема, до епізоду в поїзді «Берлін — Київ», коли до нього в купе провідники підсадили пасажирів і ті «пригрозили ему, что, мол, ты, парень, не шути, так как можешь и до Киева не доехать»? Чи вважав ці погрози не вартими уваги або, навпаки — відчував реальну небезпеку для свого життя? Відповідають документи.

«До Нового года, в декабре месяце, я встретил Вадима в ресторане гостиницы «Жовтнева» и он мне рассказал, что приобрел пуленепробиваемую куртку, и показал куртку, которая была на нем (...). Цвет куртки был темно-красный с фиолетовым оттенком, была Вадиму по пояс. На вопрос: «Зачем она тебе?», Вадим ответил: испытываю тревогу за свою жизнь в связи с происшествием, которое случилось у меня этим летом в поезде «Берлин — Киев» (Свідок...).

«Вадим стал спрашивать у Р., есть ли у него охрана и тот ответил, что есть. Вадим стал говорить, что опасается за себя, и Р. посоветовал Вадиму поставить в квартиру металлическую дверь. Для этой цели Р. дал Вадиму 290 долларов США».

Вадим звертався також до тодішнього державного міністра з питань державної безпеки Є. Марчука у зв'язку з уже згаданим інцидентом у поїзді «Берлін — Київ», і коли (далі цитуємо одного із свідків: «Я снова спросил Бойко В.Л. о решении по этому делу, он сообщил, что, мол, на него «вышли», але «СНБУ работает в этом направлении».

Звернімо увагу, що ці події відбувалися в порівняно невеликий проміжок часу. Так, після 20 січня Вадим по телефону попросив Р. приїхати з Москви у Київ і розказав йому про невідомого на Хрещатику, який застеріг його «не влазить в политические дела», тоді ж Р. дав йому 290 доларів для встановлення металевих дверей у квартирі. Перед Новим роком В. Бойко придбав кулепробивний жилет, а за тиждень до смерті розповів архітектору С., що «розкопав мафію». Що це, неймовірний збіг обставин? Але листи з погрозами були теж відправлені із Запоріжжя 7 лютого (за поштовим штемпелем), отже, Вадим їх отримав десь за три-чотири дні перед смертю! Врешті, сам Є. Марчук, як це видно із показань одного із свідків, поставився до справи дуже серйозно.

Непоправне сталося 14 лютого 1992 року. Згідно з актом про пожежу від 15.02.92 р. і свідченнями начальника каралу, о 17 год. 45 хв. на квартирі В. Бойка пролунав вибух і спалахнула пожежа. Перший підрозділ пожежників прибув о 17 год. 53 хв., тобто через 8 хвилин. О 18 год пожежа була локалізована, а о 18 год. 12 хв. ліквідована повністю. Пожежники діяли професійно. Але вибух і пожежа були такі сильні, що за 15 хвилин у квартирі згоріло майже все, що могло горіти. Деформувалося бетонне перекриття стелі, осколки віконного скла розлетілися за десятки метрів від фасаду будинку.

У кімнаті, на підлозі, на правому боці, головою до виходу, лежав місцями обгорілий і муміфікований труп, який був опізнаний як Вадим Бойко.

У результаті розслідування порушеної кримінальної справи слідство дійшло до висновку, що пожежа спалахнула внаслідок вибуху суміші парів бензину з повітрям. Це мотивувалося тим, що в кімнаті була знайдена частково розплавлена поліетиленова каністра із залишками бензину, який мав спільну групову приналежність із бензином на шпалерах біля тахти, уламках скла, на залишках одягу, на шматкові штори.

Однак хоча протягом слідства опитали більш як 200 осіб, не знайшлося жодного, який би на власні очі раніше бачив каністру з бензином на квартирі Бойка. І тут виникає ще цілий ряд запитань.

Якщо стільки випарувалося бензину, що, за версією, це призвело до вибуху, то його запах мусив бути сильний, — і тоді чому б Вадим тримав каністру в кімнаті, де працював, спав, а не у великій кладовці, яка була у квартирі? Або чому не зберігав її в машині, бак якої, до речі, був майже порожній (про що свідчить акт огляду автомашини)? Можливо, погано відчував запахи? Але близький до нього один із свідків свідчить: «Учитывая характер Бойко В.Л., его привычки, «болезненное отношение к запахам», могу также сказать, что если бы он, т.е. Бойко В.Л., хранил бензин дома, то мог его держать либо в кладовой, либо в ванной комнате». Про це ж заявив ще один свідок: «Вадим не курил и, думаю, тонко чувствовал запахи».

До каністри ми ще повернемося. А тепер пригадаємо, що майже відразу після трагедії з'явилася інформація, начебто пожежа виникла від вибуху телевізора. Але ось висновок пожежно-технічної експертизи. «Разрушение кинескопа произошло вследствие развившегося пожара, сам же телевизор в момент пожара был выключен, о чем свидетельствует положение выключателя сети телевизора, типа ПКН-41, в положении «выключено». Телевизор сгорел в результате внешнего термического воздействия».

Та ж експертиза свідчить:

«... Установлено, что электропроводка квартиры соответствовала требованиям Правил устройства электроустановок и в ней отсутствуют признаки аварийного режима до пожара. Таким образом, в рассматриваемом случае взрыв смеси паров бензина с воздухом от искр короткого замыкания в электросети квартиры возникнуть не мог».

Але якщо пожежа спалахнула від вибуху суміші парів бензину з повітрям, то де ж те джерело відкритого полум'я, яке спричинило цей вибух? Телевізор і електромережа до цього виявилися непричетні. Тоді була висунута версія, що причиною вибуху міг стати розряд статичної електрики, який виник на поверхні каністри під час її пересування по підлозі квартири із штучним покриттям.

Результати вимірів електрофізичних властивостей матеріалу каністри показали, що виникнення статичної електрики на поверхні знайденої каністри можливе. Однак статична електрика могла бути джерелом загоряння лише за певних умов, а саме: за наявності джерела електричних зарядів, нагромадження їх на контактних поверхнях, за наявності електричних розрядів з енергією, достатньою для запалення суміші парів бензину з повітрям та виникнення електричного розряду в горючій суміші. Відсутність бодай однієї з цих умов унеможливлює вибух чи пожежу від статичної електрики. «Это в полной мере, — цитуємо висновки тієї ж експертизи, — относится к производственным процессам в различных отраслях промышленности, сопровождающимся явлением статической электризации, приводящей к образованию и разделению положительных и отрицательных зарядов, т.е. статического электричества. В быту же источники зажигания, вызванные образованием и накоплением зарядов статического электричества и могущие привести к взрыву или пожару, маловероятны. В экспертной практике подобные факты неизвестны».

І далі за текстом експертизи.

«Если допустить, что канистра могла быть причастна к образованию разряда электричества и инициированию взрыва, то, находясь в очаге горения, была бы полностью уничтожена огнем. Однако канистра сохранилась, несмотря на то, что температура плавления материала, из которого она изготовлена, составляет всего 103—110 градусов С. Повреждена канистра была лишь направленным действием высокой температуры, и только та ее часть, которая была обращена к источнику горения. Канистра была обнаружена на полу у двери комнаты (палас под ней не поврежден), что соответствовало положению «вне очага горения», однако подверглась направленному температурному воздействию из очага пожара. Таким образом, возможность возникновения взрыва смеси паров бензина с воздухом от разряда электричества маловероятна».

До сказаного додамо: **каністра справді була «вне очага горения», про що свідчить і те, що на її горловині збереглися сліди різьби.**

Розміри газетної статті не дають мені змоги зупинитися і на інших фактах цієї трагедії. Хочу лише підкреслити, що пожежа була така сильна і швидка, що, наприклад, один із свідків висунув припущення, згідно з яким це могло бути наслідком горіння напалму (під час служби в армії він мав з ним справу). Експертиза інтенсивність пожежі пояснює тим, що «пол и часть предметов в квартире были пропитаны или облиты (підкреслення наше — **В.Т.**) **легко воспламеняющейся жидкостью (бензином)». Моя увагу привернув і той факт, що осередків горіння (в оригіналі — «очагов горения») було два: перший на підлозі кімнати, що підтверджується наскрізним прогорянням килиму і лінолеуму в радіусі 0,6 м., і другий — на підлозі в кухні (1 кв. м.), де взагалі ніякої каністри не було!**

Отже, так це виглядає. Речових доказів і прямих конкретних свідчень осіб, які стверджували б факт зловмисного вбивства, у кримінальній справі слідчою групою не зафіксовано. Того дня ніхто із сусідів не бачив, щоб хтось заходив до квартири В. Бойка або звідти виходив (хоч ті ж самі сусіди не бачили також, коли й Вадим входив до себе в квартиру. Час, коли він міг повернутися, було вирахувано за допомогою слідчого експерименту).

Але так само, як немає прямих доказів зловмисного вбивства, так само у кримінальній справі немає і достатніх підстав, які переконували б, що сталася якась випадковість, необережність, що і призвело до надзвичайно сильного вибуху і пожежі.

Розслідування велося в 1992 році. **Чи готове було тоді наше суспільство визнати, що в нас можливе таке явище, як вбивство на замовлення? Ми знали про концтабори ГУЛАГу, де мільйонами знищували безневинних людей, але ще не усвідомлювали, що таки в нас жорстоко і винахідливо може вбивати мафія і партійне золото (прикладів цього достатньо, наприклад, у книзі І. Бунича «Золото партії»). Це вже тепер ми зіткнулися — як із неминучою реальністю нашого посткомуністичного суспільства — з такими речами, як зникнення серед білого дня секретаря Народного Руху Михайла Бойчишина — кому і скільки за це заплачено?**

Чи мали ці — психологічні, політичні та інші обставини — свій вплив на слідство? Я не казатиму того, чого не знаю. Слідчою групою проведено велику професійну роботу: опитано сотні свідків, зроблено багато експертиз, перевірок, але саме четверта робоча версія слідства, яка припускала, що вибух у квартирі В. Бойка став відплатою за його депутатську й журналістську діяльність, на мою думку, потребувала більшого опрацювання. Хоча будемо справедливі: слідство не мало у своєму розпорядженні документів, які підтверджували б наявність у В. Бойка матеріалів, що становили небезпеку для інших осіб і могли б стати приводом для вчинення над ним розправи. Може, ці документи й були, але у квартирі згоріло майже все. Якщо це було вбивство, то воно було професійне, яке після себе не залишає слідів.

Кримінальна справа за фактом пожежі у квартирі В. Бойка і його смерті була порушена 15 лютого 1992 року і велася до 14 липня того ж року. Це довго чи ні? Я не виключаю того, що слідчих могли вкапити з результатами. Але треба, нарешті, давати оцінку роботі слідства не за швидкість розслідування, іншими словами, не за те, щоб можна було якнайскоріше закрити справу, а навпаки, за те, щоб не можна було закрити її, якщо є якісь сумніви у висновках. І треба мати професійну гідність і мужність повернутися до неї, якщо цього вимагає істина. Повною мірою це стосується трагічної загибелі Вадима Бойка.

Перспективи

Тарас ПЕТРІВ, «Голос України»

ОДНУ СОЛОМИНКУ ЛЕГШЕ ЗЛАМАТИ, НІЖ ЖМУТ

ЗА ДАНИМИ Світового банку, Естонія тримає першість серед нових незалежних держав у проведенні економічних реформ. Налагодження тісніших взаємин в галузі економіки між Україною та Естонією буде основним питанням україно-естонських переговорів на наступному тижні у Києві. Напередодні з Тимчасовим Повіреним у справах Естонської Республіки в Україні Андрієм Біровим зустрівся кореспондент «ГУ».

— Естонцям можна по-доброму позаздрити: як швидко вони зуміли реформувати основи економіки...

— Це було одним з основних завдань у процесі відновлення державності Естонії. Визначною датою для економічних перетворень стало 20 червня 1992 року, коли було розпочато грошову реформу і Естонія вийшла з рубльової зони. Нині естонська крона міцно прив'язана до німецької марки. Нам вдалося майже повністю завершити приватизацію. Щоправда, є деякі нерентабельні об'єкти колишнього ВПК Союзу, які навіть задарма ніхто не хоче брати. В цілому нині в Естонії міцно закладено основи національної економіки, але і у нас проблем вистачає.

— П'ятого березня у вашій країні відбуватимуться парламентські вибори. Але щось нічого не чути про передвиборчу активність комуністів, які в багатьох незалежних державах виборюли місця до парламенту, виступаючи за «захист прав трудящих в умовах переходу до ринку»...

— Одразу хочу зауважити, що у нас просто нема компартії, а комуністичні ідеї не популярні. Свого часу компартія Естонії розкололася на дві частини. Одна з них стояла на платформі КПРС і після путчу 1991 року була заборонена, на базі іншої частини створено Демократичну партію праці. А в Естонії чи не усі політичні сили виступають з гаслом про захист соціальних прав, тому не тільки ліві можуть заробляти на цьому дивіденди.

— Нещодавно прокотилася нова хвиля закликів бажаючих відновити радянську імперію. А чи є в Естонії сили, які виступають за відновлення СРСР, і як реагують на такі спроби естонські правоохоронні органи?

— Для Естонії це було б досить дивним. Бо люди вже живуть за умов незалежності, а також значно покращилося їхнє матеріальне становище. То чому їх закликати іти до гіршого? Окрім того, жодна з політичних партій країни не має у своїй програмі таких цілей. Такі заклики протирічили б нашому законодавству і розцінювалися б як замах на незалежність Естонської держави.

— Досить часто російські засоби масової інформації згадують про так звані територіальні претензії Естонії...

— Ми не виступаємо з якимись територіальними претензіями. А всі спірні питання, включаючи й питання про кордони, готові розглядати за столом переговорів. Наша справедлива вимога — це визнати юридичну дію Тартуського мирного договору 1920 року, підписаного між Росією та Естонією. Водночас ми готові піти на компроміс щодо питання кордонів, який був би прийнятий як для Росії, так і для Естонії.

Ще раз наголошую, ми готові до переговорів. І це підтвердив наш прем'єр-міністр. Переговори, що велись раніше, зупинилися на одному й тому ж пункті — визнанні дії мирного договору 1920 року в Тарту. Це для нас політично важливо, щоб Росія визнала правонаступництво Естонської держави, яка бере початок 24 лютого 1918 року і 70-річчя якої ми будемо скоро святкувати.

— Західні аналітики говорять, що передбачити результати президентських виборів у Росії неможливо. Ви не побоюєтесь, що до влади в Кремлі прийдуть ультраправі?

— Так, ми добре пам'ятаємо погрози пана Жириновського, обіцянку, в разі обрання на пост президента, приєднати до Росії не лише країни Балтії, але й Фінляндію. Враховуючи це, Естонія налагоджує конструктивне співробітництво з країнами ЄС та НАТО, та й не тільки з ними.

Адже ми прекрасно розуміємо, що така маленька держава, як наша, не зможе протистояти величезній Росії. Тому ми сподіваємося на роль світового співтовариства, міжнародних організацій і структур, які виключили б теоретичну і практичну можливість нової окупації країн Балтії. У цьому контексті дуже важливе співробітництво Естонії з Україною.

— Хотів би нагадати слова Президента Естонії, які він виголосив у Києві: «Для нас є дуже важливою стабільна Україна, тому що від безпеки України багато в чому залежить незалежність Естонії».

— Тому завдання, що випливає з цього висловлювання нашого Президента, є пріоритетом діяльності нашого посольства тут, у Києві. У цьому є й обопільна вигода. Адже одну соломинку легше зламати, ніж жмут.

І все-таки сподіваюся, що демократичні сили в Росії візьмуть гору. Радикали, котрі намагаються відновити Союз силовими методами, все ж відійдуть на задній план політичного життя.

— Чеченські події не додають оптимізму...

— Чечня — з одного боку, на мові дипломатії — внутріполітична справа Росії, але в той же час те, що там відбувається, насторожує не лише сусідів Росії, але й усе демократичне світове співтовариство. Зрозуміло те, що в Чечні грубо порушуються права людини: адже там гинуть мирні жителі і це не може залишити байдужими ні Україну, ні Естонію. Більшість наших і ваших політичних партій і рухів виступають за мирне розв'язання конфлікту і негайне припинення війни.

— Ваші сподівання на перемогу демократичних перетворень у Росії вселяють віру в те, що Естонія і Україна в майбутньому стануть мостом між Європою і Росією, а не буферною зоною.

— Найголовніше, щоб ми були не просто мостом, але і самі стали процвітаючими державами. У нас є такий потенціал і такі можливості. Тенденції показують, що ми можемо бути стабільними в економічному і політичному плані. А це одна з гарантій нашої безпеки і незалежності. Тому економічне співробітництво наших держав, яке служить інтересам обох народів, має таке ж значення, як і політичне.

— Чи бачите ви реальний смисл у створенні Чорноморсько-Балтійського союзу?

— Я думаю, повинні розвиватися двосторонні державні відносини безпосередньо між Україною і Естонією в рамках світової та європейської цивілізації. Звичайно, ми маємо використати той факт, що є морськими державами. Зокрема, треба сприяти розвитку багатосторонніх економічних зв'язків країн басейну Чорного і Балтійського морів. Іншими словами, ми повинні залучати до співпраці і своїх сусідів. Зобов'язані використати через інфраструктуру морських шляхів, взаємовигідне географічне положення наших держав.

— Спасибі за інтерв'ю.

Хроніка. Факти. Події

● *Гавана*

Перебудова по-кубинському

Шістьох міністрів і двох заступників голови Ради Міністрів Куби увільнено з посад в ході «широкої реконструкції», здійсненої Держрадою країни «на пропозицію Політбюро Компартії Куби», повідомила газета «Гранма».

Серед випроваджених у відставку віце-прем'єрів — Ліонель Сото, який традиційно курирував економічні відносини з країнами колишнього «соцтабору», та Антоніо Родрігес Маурель, що обіймав посаду міністра економіки та планування. Кажуть, що ця акція була ініціативою Фіделя Кастро, кубинського лідера.

Дмитро ПОЛУХІН.

● *Загреб*

Хорватський нафтопровід «Адрія» відкрито

Північний «рукав» нафтопроводу «Адрія», який зв'язує термінали на хорватському острові Крк із континентальною частиною країни, а також зі споживачами в Австрії, Угорщині, Чехії та Словаччині, знову пущено в експлуатацію.

Нафтопровід було перекрито 1991 року, коли розпочалися бойові дії в Хорватії, й країнським сербам вдалося встановити контроль над його 64-кілометровим відтинком. Часткове відновлення роботи «Адрії» стало одним із результатів угоди про нормалізацію економічних відносин між Загребом і Сербською Країною, підписаної 2 грудня минулого року за посередництва «голубих шоломів» ООН.

«Чорне золото», яке доставлялося на Крк танкерами з Близького Сходу та з Росії, раніше переганялося східною частиною нафтопроводу на нафтопереробні заводи в сербські міста Нові-Сад і Панчево. За умову відкриття «Адрії» Загреб вважає взаємне політичне визнання Хорватії та Югославії, а також скасування щодо Белграда міжнародних санкцій.

Іван СИРОТА.

● *Рабат*

Замість насіння — трішки гашишу

Сім тонн гашишу виявила митниця марокканського портового міста Касабланки. Наркотик було знайдено у контейнері, в якому, судячи з супровідних паперів, знаходилося насіння садових рослин. Як показало розслідування, марокканський відправник вантажу у підроблених документах вказав як одержувача неіснуючу бельгійську фірму.

Наркотичні рослини вирощуються у гірських районах на півночі країни. На думку зарубіжних експертів, Марокко є найбільшим виробником гашишу в світі. Водночас територія країни є центральним перевалочним пунктом для транспортування наркотиків з Латинської Америки до Європи.

Ассошіейтед Прес.

На знімку: дурман з Марокко активно «пропонується» європейській молоді.

КОРОЛІВСЬКИЙ ГЕНЕРАЛІТЕТ ГОТУЄТЬСЯ ПІТИ У ВІДСТАВКУ

Майже 80 бригадних генералів та полковників буде звільнено з лав британського війська в рамках програми скорочення військових видатків. Про це повідомив міністр оборони Великобританії Малькольм Рифкінд у письмовій відповіді на запит палати громад британського парламенту.

«Ми сподіваємося, що звільнення відбудуться на добровільній основі, — сказав глава британського військового відомства, підкресливши, що вони є «важливим наслідком змін у збройних силах, спрямованих на концентрацію максимальних ресурсів там, де вони найбільш потрібні».

У британському війську 192 бригадних генерали й 453 полковники з платнею від 45 тисяч до 55 тисяч фунтів стерлінгів на рік.

Скорочення серед молодших за званням ще значніші і становлять у середньому до 20 відсотків. До кінця нинішнього століття військовий та цивільний особовий склад збройних сил Сполученого Королівства має бути зменшено більш як на 35 відсотків проти 1990 року.

Ігор ПОЛЬСЬКИЙ.

ТЕРОРИСТ НЕ ПРОЙДЕ

РОЗМІЩЕННЯ вздовж умовного кордону, що відокремлює Ізраїль від сектора Гази та Західного берега річки Йордан, додаткових підрозділів армії і сил безпеки, встановлення спостережних вишок та електронних систем стеження, а також широке використання собак, спеціально навчених розпізнавати вибухові речовини.

Це лише неповний перелік заходів у рамках ізраїльського плану створення «санітарного кордону» на кордоні з цими територіями з метою запобігти терористичним акціям з боку ісламських фундаменталістів. Цю програму було обговорено на засіданні ізраїльського уряду на чолі з прем'єр-міністром Іцхаком Рабином.

Кабінет прийняв рішення створити комісію із представників збройних сил, правоохоронних органів і спецслужб «для вивчення політичних, економічних та інших аспектів гарантування більшої безпеки ізраїльських громадян». Міністри погодилися з «необхідністю ізоляції територій», за яку висловився І. Рабин після теракту, вчиненого палестинськими смертниками в передмісті Тель-Авіва, що забрав життя близько 20 ізраїльтян.

Уряд вирішив, разом з тим, продовжити другий етап мирних переговорів з палестинцями, що передбачає передавання ОВП адміністративних повноважень на землях, які залишаються поки що за межами зони самоврядування.

Микола СОКОЛЕНКО.

На знімку: в секторі Газа знову неспокійно.

Відлуння тижня

Наші влучно стріляли на біатлонних трасах Франції

У ФРАНЦУЗЬКОМУ курортному містечку Ле-Гран-Борнан пройшов черговий чемпіонат Європи з біатлону. Серед його учасників не значилися представники Росії, які в цьому виді спорту мають авторитет. За версією російської сторони, її команду організатори надто пізно запросили на змагання.

Отож, законодавцями моди цього разу були стріляючі лижники та лижниці Франції, Німеччини, Білорусі, України, Словаччини, Латвії. І тут хочеться зауважити працівникам телекомпанії сусідньої держави: «Не плутайте, шановні, Кавказьких гір з Альпами. Наші біатлоністи, а особливо біатлоністки, успішно долали лижню і влучно стріляли на французькій території». Зокрема, срібні медалі виборoли Ніна Лемеш на дистанції 15 км та жіноча збірна України в естафеті 4х7,5 км. З бронзовими нагородами додому повертається і чоловіча збірна, яка успішно пройшла етапи естафети.

Відзначено, звичайно, 5 місце Марини Сколоти (15 км), 6 місце Валентини Цербе (7,5 км). Заслуговує на добре слово за високе 8 місце на 20-кілометрівці ветеран українського біатлону Тарас Дольний з Тернополя, якому 18 червня виповниться 36.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

На балу — не останні

Минулого тижня відзначилися й українські фігуристи, які виступали на чемпіонаті Європи в німецькому місті Дортмунді. І якщо третє місце 22-річного одесита В'ячеслава Загороднюка сприймалося як щось звичне (Славко вже був третім на чемпіонаті світу і другим — у Європі), то бронзова медаль мініатюрної (49 кг) 18-річної киянки, другокурсниці Українського державного університету фізичного виховання і спорту Олени Ляшенко — подія дуже приємна. Виходить, що за плечима в української льодової прими, олімпійської чемпіонки Оксани Баюл є солідні тили.

Коли Олена повернулася до Києва, ми зустрілися з нею. І одразу попросили розповісти про себе.

— Фігурним катанням розпочала займатися в три з половиною роки. Першою моєю ковзанкою була «Білосніжка». З Мариною Аміржановою, моїм нинішнім тренером, познайомилися, коли мені виповнилося шість. Не все у мене виходило. Вундеркіндом не вважалась. А над складними стрибками почала працювати лише в чотирнадцять. На серйозний турнір — юніорську першість світу — поїхала лише позаторік. Як для себе, виступила нормально, посіла десяте місце. А торік уже на дорослому чемпіонаті світу в мене був хороший результат: фінішувала шостою. І от тепер ця випадковість у Дортмунді (сміється).

— Чому ж випадковість?

— Не знаю, не чекала, що піднімусь на п'єдестал пошани.

Тут треба зробити відступ. Олена торік восени посіла друге місце на Кубку націй у Німеччині, випередивши навіть місцеву знаменитість Таню Шевченко. Але там киянці зробили першу операцію на нозі, а через певний час довелося повторно лягати на операційний стіл уже в Одесі. Одне слово, лише в перші дні січня Ляшенко вийшла на лід. Отже, готувалася до європейського чемпіонату в досить стислі строки.

— Вона дуже хороша, — говорить про ученицю Марина Аміржанова. — Найголовніші риси Оленки — фанатична працездатність і свідомість...

— А я і в школі сиділа годинами над кожним параграфом, над кожною сторінкою і добивалася свого.

— А хто твої батьки?

— Звичайні люди. Тато — інженер, мама — кухар. Є молодша сестра. Але вона до фігурного катання байдужа.

— І які ж твої мрії, Оленко?

— Не хворіти, добре підготуватися й успішно виступити на чемпіонаті світу, який пройде з 1 по 12 березня в Бірмінгемі (Великобританія).

Німецькі болільники охрестили Олену Ляшенко українською Лайзою Мінеллі. Придивився пильніше — і, знаєте, схожість таки є.

Вдалося отримати інформацію й від президента Федерації фігурного катання України Людмили Михайловської, яка стосувалася Оксани Баюл. Останнім часом засоби масової інформації близького зарубіжжя повідомляли, що українську чемпіонку нібито дискваліфіковано.

— Усе це — нісенітниця, — сказала пані Михайловська. — З дозволу нашої федерації Оксана не бере участі в любительських змаганнях сезону 1994—1995 років. Вона лікується і тренується в США. Але у квітні ми знову її заявимо. І Баюл неодмінно виступатиме на чемпіонатах світу та Європи-96.

На знімку: Олена Ляшенко.

Бокс

КРОКИ ДО ВИЗНАННЯ

НЕЩОДАВНО всі ми щиро вітали з перемогою на європейському професіональному рингу маріупольця Олександра Гурова. Днями до штаб-квартири Ліги професіонального боксу України (ЛПБУ) з європейської асоціації (EDU) надійшов факс, який підтвердив, що Гуров є чемпіоном Європи. Які ж найближчі плани наших боксерів? Про це розповідає віце-президент ЛПБУ, відомий юрист Борис БАСС.

— Наступної середи до Франції на тренувальні збори вилітають Олександр Гуров, Сергій Диваков та президент ЛПБУ Михайло Зав'ялов. А 5 березня в тій же Франції наш перший чемпіон світу серед професіоналів киянин Андрій Синєпупов (61 кг) зустрінеться з французом африканського походження Бамбою. У разі успіху український боксер стане офіційним челенджером. Це дає право Андрієві провести бій за звання чемпіона Європи з французом Мендю, який п'ять разів вигравав цей титул.

Після цього український боксерський десант висадиться на Сицилії. У Палермо 15 березня бій за звання чемпіона Європи проведуть місцевий боксер Белкастро і наш Диваков.

І надалі відбудеться багато цікавого. Весняний цикл продовжить Сашко Гуров. Він 11 квітня проведе добровільний захист свого європейського чемпіонського титулу. У тому бою його суперником буде відомий майстер рукавички Аусcі. Ну, а офіційний захист чемпіонського звання Гурова пройде в травні. «Екзаменатором» виступатиме екс-чемпіон континенту француз Акім Тафер.

До Києва — через Болгарію і Миколаїв

ВОСЬМИЙ рядок турнірної таблиці, що його посіли за підсумками першого кола футболісти запорізького «Торпедо», задовольняє більшу частину шанувальників команди. А ось її головний тренер Ігор Надєін вважає, що однозначної оцінки виступу його підопічних дати неможливо.

— Уся річ у тім, — пояснює Ігор Олександрович, — що «перша частина осіннього відрізку була для нас не зовсім вдалою. Трохи затягнувся відновлювальний період, необхідно було створювати ігровий ансамбль і виробляти почерк, якого раніше у «Торпедо» майже не проглядалось. Свого, власного, за яким команду можна було б виразнити серед інших.

Другий відрізок першого кола був уже вдаліший. І ми, гадаю, посідаємо нині гідне місце якраз за ігровими концепціями та можливостями. Все, що могли, як кажуть, вижали.

— Ігоре Олександровичу, які зміни сталися в команді під час зимових канікул?

— У міжсезонні — жодних. Останніми новобранцями були захисники Олександр Мартюк і півзахисник Руслан Балашов, яких ми прийняли наприкінці першого кола.

— І з чим це пов'язано?

— Одна з причин — існуючі контракти у гравців. Зараз слід сплачувати великі гроші за розрив контракту. Хоча я, звісно, із задоволенням запросив би трьох-чотирьох гравців на позиції, які, на наш погляд, варто було б посилити. Але поки що працюватимемо з тими гравцями, які є.

— То чи не хочете сказати цим, що перед торпедівцями не стоятиме завдання боротись за вище, ніж нині, місце в турнірній таблиці?

— Найреальніше для нас — 6—8 місце. Все інше буде залежати від обставин. Хоча у нас і непоганий календар. Якщо фортуна не відвертатиметься від нас, можемо піднятися трохи вище.

Футбол

— Фінансове становище клубу дає можливість вам працювати спокійно, творчо?

— Нині ми задоволені фінансовою стабільністю клубу. І вдячні за постійну увагу до наших проблем з боку акціонерного товариства «Запорізький автомобільний завод». Найперше — голови правління Степана Івановича Кравчуна, який і сам вважає футбольний клуб одним із підрозділів виробництва, і такого ставлення до клубу вимагає від своїх підлеглих. Хоча нинішнє економічне становище поставило перед автомобілебудівниками надзвичайно складні проблеми, про допомогу команді не забувають.

— Тобто настрій у торпедівців бадьорий, і підготовка до другого кола йде за планом?

— Так. Це дозволило нам перший етап підготовки провести в Алушті. Протягом двох тижнів працювали там над підвищенням функціональних можливостей гравців. Була чудова погода, тож зборами я задоволений. До речі, провели там чотири контрольних матчі. Хлопці непогано показали себе і в зустрічі з «Таврією», в матчі з чемпіоном Молдови — кишинівським «Зімбрулом», який готувався до Кубка Співдружності-95. Обидві гри закінчилися з рахунком 1:1.

— Наскільки мені відомо, зараз у команди «чемоданний» настрій...

— За годину-другу вирушаємо на другий етап підготовки, який проведемо в Болгарії. До 13 лютого будемо тренуватися на базі поблизу Бургаса. Дуже важливо, що матимемо нормальні поля для підготовки, відпрацювання техніко-тактичних варіантів. І зробимо все можливе, щоб більше пограти з хорошими клубами. Бо відразу після повернення додому на нас чекає участь у турнірі в Миколаєві, з 17 лютого. А там — 25 лютого — і перший матч 1/8 фіналу розіграшу Кубка України на полі київського «Динамо».

Володимир ДУПАК.

Запоріжжя.

Несподіваний ракурс

Як королівський посол замахнувся на «гетьманську булаву»

Змагання ці незвичайні. Вони не значаться в жодному спортивному календарі. Але з кожним роком коло їх учасників помітно розширюється. Хоча відбір до них досить складний. Перепустка — особисте запрошення Георгія Карцева, «батька» турнірів «Тенісний гетьман», заслуженого тренера країни, незмінного директора тенісного комплексу «Антей», який був і організатором, і головним суддею, і навіть учасником змагань. А вони проходять, як правило, у суботу та неділю, найближчі до дня народження Георгія Миколайовича.

Отож серед учасників (30 пар) — друзі, колеги іменинника, ветерани фізкультури. Усі вони вважають спорт невід'ємною частиною загальної культури.

Змагання досить оригінальні. Де ви бачили, щоб, приміром, чоловіча пара змагалася з жіночою або змішаною? Дуети складали члени однієї родини або найближчі родичі. Винятки робилися лише для дипломатів та зарубіжних гостей. Турнір пройшов у двох групах: фізкультурній («чайники») і спортивній (один з дуету обов'язково був чи колишнім майстром, чи нині діючим юним спортсменом). Потім по дві найсильніші команди з кожної підгрупи вели боротьбу за головний приз — «гетьманську булаву».

У «чайників» перше місце посів інтернаціональний дует: представниця авіазаводу Валентина Задихайло і посол Королівства Данія в Україні Крістіан Фабер-Род.

У спортивній групі перемогли юний киянин Кирило Васильчишин та одесит Євген Селецький. Вони двічі (у підгрупі і в головному фіналі) взяли гору над майстром спорту, президентом Федерації тенісу України Германом Беньяміновим та сином видатного українського легкоатлета Валерія Підлужного — Максимом. Обидва рази київсько-одеський дует вигравав з однаковим рахунком 6:2 і 6:3.

А після поєдинків була, так би мовити, неофіційна частина: вручення численних призів та медалей, співи під гітару і бандуру з келихом іскристої закарпатської «Ізабелли».

Георгій ЮРЧЕНКО.

На знімку: спірний момент під час півфінального поєдинку в групі «чайників». Ліворуч — подружжя Тетяна і Георгій Карцеви, праворуч Валентина Задихайло та Крістіан Фабер-Род.

Фото Миколи ЛИЗОГУБЕНКА.

Інформація про створення і реєстрацію Української асоціації звільнених у запас кадрових військовослужбовців

11 грудня 1994 року створено Всеукраїнську громадську організацію «Українська асоціація звільнених у запас кадрових військовослужбовців».

Асоціацію створено учасниками програми «Соціальна адаптація військовослужбовців Міжнародного фонду «Відродження».

Діяльність об'єднання поширюється на всю територію України.

Основна мета діяльності асоціації;

сприяння соціальній адаптації звільнених у запас кадрових військовослужбовців та членів їхніх сімей;

захист їхніх законних інтересів.

Організація зареєстрована в Міністерстві юстиції України.

Свідоцтво про реєстрацію об'єднання № 619 від 3 січня 1995 року.

Відділення Української асоціації звільнених у запас кадрових військовослужбовців відкриваються в районах, містах, областях і регіонах України.

За довідками звертатися в м.Києві за телефаксами: 216—04—52; 213—03—91, в регіонах до координаторів ПСАВ МФВ.

Президент асоціації

УГЛЕПРОГРЕССБАНК

Информация

О третьем выпуске акций Луганского акционерного банка развития угольной промышленности «Углепрогрессбанк»

1. Характеристика эмитента

Луганский акционерный банк развития угольной промышленности «Углепрогрессбанк» (в дальнейшем АБ «Углепрогрессбанк») — это универсальное кредитно-финансовое учреждение, входящее в единую банковскую систему Украины.

Адрес банка: Украина, г.Луганск, ул.Советская,83.

АБ «Углепрогрессбанк» (открытое акционерное общество), образован путем реорганизации Луганского коммерческого банка развития угольной промышленности «Углепрогрессбанк», созданного решением собрания учредителей (протокол N 1 от 5 октября 1989 г.), зарегистрированного 28 декабря 1989 г. Госбанком СССР, регистрационный № 221.

Реорганизация в АБ «Углепрогрессбанк» произведена на основании решения собрания учредителей (протокол № 2 от 22 марта 1994 г.); зарегистрирован в Национальном банке Украины 28 ноября 1994 г., регистрационный № 50.

Учредителями коммерческого банка выступили государственные и коммерческие структуры, среди которых производственные объединения «Луганскуголь», «Луганскуглеобогащение», «Краснодонуголь», «Луганскитепловоз», комбинат «Луганскшахтострой», Стахановский завод металлоизделий, Северодонецкое государственное производственное объединение «Азот», арендное предприятие Лисичанский завод резино-технических изделий, акционерное общество Первомайский электромеханический завод имени К.Маркса, акционерное общество Теплогорский завод гидрооборудования, Акционерное общество «Луганскгорстрой», страховое акционерное общество «Саламандра», акционерное общество — Донецкая фирма «Золотое руно» и другие. По отраслям: угольная — 10 %, машиностроение — 7 %, химическая — 6 %, строительство — 12 %, другие отрасли — 23 %, Министерство финансов Украины — 7 %. Количество физических лиц, ставших акционерами банка — 3545.

Главной целью АБ «Углепрогрессбанк» является поддержка экономического, социального, культурного и духовного развития Украины за счет расширения традиционного перечня банковских услуг, привлечения государственных и иностранных инвестиций, развития предпринимательства и международных экономических связей.

Органы управления АБ «Углепрогрессбанк»:

— общее собрание акционеров;
— совет банка;
— правление банка.

Председатель Совета банка — КОЦЮБИНСКИЙ Николай Петрович, начальник Луганского областного Управления финансов.

Председатель правления — СКРИПКА Виктор Михайлович, академик Академии инженерных наук Украины, образование высшее, стаж работы 38 лет.

Главный бухгалтер — ЧЕРНЫШЕНКО Любовь Афанасьевна, образование высшее, бухгалтер-экономист, стаж работы по специальности — 25 лет.

Численность работников банка и его отделений составляет 194 человека.

2. Описание деловой активности эмитента

В период становления кредитно-финансовой системы, рынка ценных бумаг и системы международных расчетов в Украине акционерным банком выбрана долгосрочная стратегия развития, базирующаяся на принципах надежности, эффективности, прибыльности, оперативности, максимальных удобств для клиентов. За 5 лет деятельности банка открыто 8 филиалов в Луганской и Донецкой областях, функционирует широкая сеть корреспондентских счетов в банках ближнего и дальнего зарубежья.

Банк имеет лицензию Национального банка Украины на проведение валютных операций № 85 от 21.10.1994 г., лицензию Министерства финансов Украины на выполнение всех видов операций с ценными бумагами № 78 от 28.01.1993 г. и на выполнение функций депозитария инвестиционных фондов (инвестиционных компаний).

Клиентами банка являются более 5 000 физических и юридических лиц. Расчеты осуществляются с высокой степенью надежности, оперативно, с применением современных коммуникационных средств. Внедрена и функционирует система спутниковой связи «Инмарсат».

По итогам работы за 1994 год оборот банка составил 21 764 млрд.крб., прибыль банка 179 млрд.крб. Баланс за 13.01.1995 г.: актив 736365 млн.крб., пассив 736365 млн.крб. Уставный фонд за 13.01.1995 г. — 25 000 млн.крб. (баланс приложение 1).

3. Данные об эмиссии акций

Первая эмиссия ценных бумаг проведена в 1993 году. Было выпущено 215 178 (двести пятнадцать тысяч сто семьдесят восемь) простых именных акций, номинальной стоимостью 10 000 (десять тысяч) крб.каждая, акции распространены между учредителями банка.

Размер второй эмиссии — 22 848 220 000 (двадцать два миллиарда восемьсот сорок восемь миллионов двести двадцать тысяч) крб. Количество акций 2 284 822 (два миллиона двести восемьдесят четыре тысячи восемьсот двадцать две) номинальной стоимостью 10 000 (десять тысяч) крб. каждая. Среди них: простых именных — 2 134 822 акций общей стоимостью 21 348 220 000 (двадцать один миллиард триста сорок восемь миллионов двести двадцать тысяч) крб., привилегированных именных — 150 000 акций общей стоимостью 1 500 000 000 (один миллиард пятьсот миллионов) крб.

На 13.01.1995 г. все 2 284 822 акций были распределены между акционерами по цене не ниже номинальной стоимости. **АБ «Углепрогрессбанк» имеет полностью оплаченный и зарегистрированный уставный фонд в размере 25 (двадцать пять) млрд.крб. Первая эмиссия зарегистрирована свидетельством Министерства финансов Украины № 171/1/94 от 29.04.94 и вторая эмиссия № 41/1/95 от 02.02.95 г.**

На общем собрании акционеров банка 17 января 1995 года (протокол № 2) с целью увеличения уставного фонда до 250 (двести пятьдесят) млрд.крб. принято решение о третьей эмиссии акций на общую сумму 225 000 000 000 (двести двадцать пять миллиардов) крб., выпускаются простые именные акции в количестве — 22 500 000 (двадцать два миллиона пятьсот тысяч) шт.

Номинальная стоимость одной акции — 10 000 карбованцев.

Акции выпускаются серией А-3 с номерами 00000001-22 500 000.

В соответствии с решением общего собрания акционеров, изъять из оборота привилегированные именные акции второй эмиссии, серии Б-2, обменяв их на простые именные акции серии А-3 номинальной стоимостью 10 000 крб. Обмен акций произвести в сроки продажи акций.

Финансовые ресурсы, полученные в результате третьей эмиссии акций, будут использованы на формирование уставного фонда.

В случае недостижения или превышения уровня объявленной эмиссии акций третьего выпуска общим собранием акционеров утверждается фактическое размещение акций. Предварительные заявки, поданные на подписку акций Луганского АБ «Углепрогрессбанк», составляют приблизительно 145 млрд.карбованцев.

Подписчиками акций могут быть юридические и физические лица, кроме лиц, указанных в ст.2 Закона Украины «О предпринимательстве». Простые акции могут реализовываться по рыночному курсу в соответствии со спросом.

Курс продажи акций устанавливает правление банка. Прогнозируемый курс продажи акций от 15000 крб. до 80000 крб.

Акции продаются пакетом в количестве: юридическим лицам — 5000 штук; физическим лицам — 100 штук.

Акционерам банка, которые владеют акциями предшествующих выпусков, предоставляется первоочередное право на приобретение акций новой эмиссии по номинальной стоимости.

Акции оплачиваются в карбованцах, иностранной валюте по курсу, определенному соглашением сторон (но не выше курса, установленного Национальным банком Украины на дату соглашения). Форма оплаты акций любая.

Согласно требованиям Национального банка Украины, юридическим лицам при покупке акций на сумму более 8 процентов от объявленной эмиссии, необходимо представить баланс, форму 2, форму 3 и аудиторское заключение о финансовом состоянии подписчика и его платежеспособности, если сумма подписки менее 8 процентов объявленной эмиссии — юридическое лицо предоставляет только формы отчетности. Оригинал форм отчетности, заверенный печатью, подписями руководителя и главного бухгалтера, предоставляется до внесения средств на счет общества.

Физическим лицам при покупке акций на сумму более 78 млн.крб. необходимо предоставить налоговую декларацию.

Купля-продажа акций производится в пункте продажи акций с обязательной отметкой в книге регистрации акционеров и в компьютерном депозитарии банка. При невыполнении указанных требований купля-продажа акций считается незаконной.

Продажа акций АБ «Углепрогрессбанк» украинскими акционерами иностранным покупателям, в том числе и государств СНГ запрещена. Эти соглашения считаются незаконными и не подлежат регистрации.

При переоформлении, а также при покупке акций взимаются комиссионные, которые устанавливаются правлением банка в размере до 3 % от номинальной стоимости покупаемых акций. Комиссионные не взимаются: с покупателей акций предыдущих эмиссий, работников банка, членов Совета банка, ревизионной комиссии. При возврате акций комиссионные не возвращаются.

Акционеры имеют право принимать участие в управлении банком самостоятельно или через доверенных представителей. **Право голоса на общем собрании акционеров дает пакет акций в количестве 20000 (двадцать тысяч) акций общей номинальной стоимость 200 000 000 (двести млн.) крб.**

Голосование проводится по принципу: одна акция — один голос.

Максимальное количество акций, находящихся у одного акционера, не должно превышать 8 % уставного фонда банка. **Акции сверх указанной суммы права голоса не дают и могут быть возвращены только банку. Предоплата акций предусматривает заключение письменного обязательства с акционером. Покупатель оплачивает стоимость подписки на протяжении 3 месяцев со дня заключения письменного обязательства на приобретение акций, но не позднее объявленного срока окончания подписки. По истечении 3 месяцев после даты подписания письменного обязательства банк имеет право реализовать неоплаченные акции. После полной оплаты стоимости акций акционеру выдается сертификат (свидетельство) на общую номинальную стоимость акций, заверенный подписями и печатью.**

Размер дивидендов и периодичность их выплаты определяется очередным общим собранием акционеров. Дивиденды начисляются к номинальной стоимости акций в зависимости от срока владения ими. Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, формируется на последнюю дату периода, за который производится начисление дивидендов, и включает всех бывших и настоящих собственников акций на эту дату. До окончания подписки на акции третьей эмиссии подписные листы не принимаются и суммы акционерам не возвращаются. Сроки выплаты дивидендов: с 20 числа следующего месяца периода, за который выплачиваются дивиденды, дивиденды за последний период года выплачиваются через 10 дней после утверждения их размера годовым общим собранием акционеров. Дивиденды выплачиваются перечислением на банковский счет акционера, почтовым переводом или наличными в кассе банка, его филиалах, в национальной валюте, действующей на территории Украины на момент оплаты.

При введении национальной валюты номинальная стоимость акций будет пересчитана в соответствии с принятым законодательством, обеспечив максимальную защиту средств вложенных в акции АБ «Углепрогрессбанк».

Акционерам, владеющим пакетом акций более 20000 штук, предусмотрены льготы:

— первоочередное предоставление кредитов;
— предоставление гарантий банка при получении ими кредита у третьих лиц;
— первоочередное приобретение акций следующего выпуска на льготных условиях;
— размещение ценных бумаг предприятия — акционера банка на льготных условиях.

Подписка на акции производится с 27 февраля по 27 августа 1995 года по адресам:

1. г.Луганск, ул.Советская, 83, тел.8—0642—53-53-43.
2. г.Луганск, ул.Интернациональная, 193, тел. 8—0642—49-44-55.
3. г.Донецк, ул.Челюскинцев, 174, тел.8—0622—99-87-41.
4. г.Алчевск, ул.Горького, 99-а, тел. 8—242—4-77-57.
5. г.Северодонецк, ул.Свердлова, 72, тел. 8—252—4-43-12.
6. г.Первомайск, ул.Дзержинского, 14, тел. 8—255—3-33-74.
7. г.Макеевка, ул.Донецкая, 80, тел. 8—062—32—97-4-14.
8. г.Лисичанск, ул. 279-й дивизии, 6, тел. 8—251—2-19-72.

4. Факторы риска

При приобретении акций АБ «Углепрогрессбанк» необходимо принимать во внимание следующие факторы риска:

— изменения в законодательстве о деятельности коммерческих банков;
— неразрешимость проблем, связанных с введением национальной валюты;
— изменения в финансовой политике правительства Украины;
— нестабильность налогового законодательства и других нормативов, регламентирующих банковскую деятельность;
— ограничение прироста кредитных ресурсов.

Приложение № 1

Баланс Луганского АБ «Углепрогрессбанк» за 13.01.95 г.

млн.крб.

АКТИВ	13.01.95 г.
1. Корреспондентский счет	5076
2. Касса	9233
3. Кредиты, выданные предприятиям	354528
4. Кредиты, выданные гражданам	2587
5. Межбанковский кредит	36000
6. Средства, вложенные в совместную деятельность и ценные бумаги	23
7. Отвлеченные средства за счет прибыли банка	167897
8. Валютные средства банка	32372
9. Основные средства банка	18609
10. Прочие дебиторы и кредиторы	21049
11. Другие активы	43361
ВСЕГО по активу	736365

ПАССИВ	1995 г.
1. Фонды банка	
Уставный фонд	25000
Резервный фонд	4836
Другие фонды	41938
2. Расчетные и другие счета клиентов	167474
3. Депозитные счета	57586
в т.ч. граждан	21898
4. Межбанковский кредит	120100
5. Балансовая прибыль банка	179255
6. Внутрибанковский кредит	26000
7. Валютные счета клиентов в крб.	22341
8. Доходы будущих периодов	55556
9. Другие пассивы	33985
10. Средства фондов соцстраха	2294
ВСЕГО по пассиву	**736365**

«Така жінка не може працювати — така жінка може тільки кохати»

ЗА ОСТАННІ кілька років у нашій країні сформувався численний прошарок жінок, які остаточно розчарувались у виробничій праці і не сподіваються створити сім'ю, тож розв'язання своїх матеріальних проблем поклали на так званих спонсорів.

...До послуг спонсорів жінки вдавалися в усі часи і в усіх країнах. Та, мабуть, найбільшого розмаху фаворитизм (раніше це називалося так) досяг у Франції. У кожного певного себе короля протягом життя було безліч фавориток, яких щедрий господар не тільки утримував, купуючи для них замки та маєтки, а й виводив у світ. Фаворитки мали колосальний вплив на можновладців... Наприклад, відома маркіза де Помпадур, котра перетворилася, завдяки старанням Людовіка XV, з провінційної дівчини-замазури на блискучу світську даму, сприяла розвиткові наук і мистецтва, а також була головною порадницею короля в питаннях політики.

Та далеко не всім вдавалося надовго завоювати так, як Помпадур, прихильність свого пана. Рік-другий — і до куртизанок зникав інтерес, а їхнє місце займали нові: більш юні та свіжі. Саме така участь спіткала Марію Луїзу Морфі. Зачарований красою зображеної на картині дівчини, Людовік XV звелів розшукати юне створіння і зробив Морфі своєю коханкою. Та пристрасть швидко минула, і через кілька років Марія повернулася до тих самих злиднів, звідки її було вирвано на якийсь час...

Розберімося в термінах.

Утриманка відрізняється від коханки тим, що повністю існує на гроші спонсора, в той час як коханка хоча й отримує дорогі подарунки (а може, до речі, й не отримувати), все ж таки здебільшого живе власним коштом (або коштом свого чоловіка). Та й слово «коханка» походить від «кохання». А інтереси тих, хто має спонсорів, також чітко сформульовано в самому слові «утриманки».

Якщо в основі стосунків спонсора й утриманки закладено меркантильний інтерес, то чим тоді, запитаєте ви, різниться вона від повії? А тим і різниться, що повії треба шукати клієнтів щовечора і вони весь час інші... Спонсор — він один, постійний і щедрий, він платить не за прейскурантом, а виходячи з власних можливостей та її потреб...

Аби не провокувати всілякі пересуди навколо їхніх статків, розумні утриманки придумують різні легенди: мовляв, працюю в інофірмі, багата спадщина, батьки з-за кордону гроші переказують.

Та досить загальних слів — поговорімо конкретно.

38-річна огрядна брюнетка Інесса С. розповідає:

— Після школи я спробувала вступити до інституту, та не пройшла за конкурсом. Закінчила курси секретарів-друкарок. Улаштувалася працювати в один НДІ. Пропрацювала там 15 років, поки всіх не скоротили. Почала пошук нової роботи, а кому я така стара потрібна, та ще й на комп'ютері працювати не вмію? Вчитися пізно, та й працювати за ці роки, чесно кажучи, набридло. Матеріально стало дуже важко. Раніше чоловік мене утримував, і непогано (він високий чин був у Міноборони), та два роки тому його не стало, і я буквально погрузла в злиднях. (Добре, що діти дорослі, самі про себе потурбуватися можуть). Тут мені подруги підказали: що ти, Інко, кажуть, мучишся, заведи собі багатого спонсора і живи задля власного задоволення. Я, звісно, не проти була, та тільки не знала, де таку людину знайти. Допоміг випадок. Відпочиваючи на дачі в подруги, познайомилася з відставним полковником КДБ, а нині бізнесменом Колею. Як на свої шістдесят років мужик зберігся просто чудово: бадьорий, підтягнутий, гарячий. Першого ж вечора намагався поцілувати мене. Наступного дня надіслав кошик квітів із запискою: «Дякую за чудову зустріч. Сподіваюсь побачити Вас іще». Почали зустрічатися. Якось він запитав, що може ще зробити. А я, нічого кращого не придумавши, кажу: «Візьми мене до себе у фірму на роботу». Він нахмурився: «Ти що? Така жінка не повинна працювати. Така жінка може тільки кохати. Кохай мене, і ти матимеш усе». Я тоді не повірила. Подумала, що блефує. Та коли Коля мені ключі від нової квартири привіз, що він її мені на день народження подарував, я зрозуміла, що це таке — справжній спонсор! Хутра, діаманти — усе туфта. Ми двічі на рік на Канарах відпочиваємо, все це справді приємно. Я так звикла до Колі й до свого нового життя, що не можу навіть уявити собі, що раніше жила інакше. Заміж він не кличе — у нього сім'я, та і я, мабуть, не пішла б: сьогодні він багатий, а завтра може вмить усього позбутися. Самі знаєте, яке життя тепер нестабільне.

Не слід думати, що утриманство практикується лише в елітарних колах. Дедалі більше чесних «роботяг» і простолюдинок зв'язують себе спонсорськими стосунками.

Борис Михайлович уже 20 років працює носильником на одному із столичних вокзалів. Чоловік, як то кажуть, при тілі. Ще й у літах. Через кілька місяців стукне 55. Одружений, двоє дітей. По суботах навідується до своєї вірної подруги — вчительки Тамари, котра вже 5 років дарує йому свою ніжність та ласку. Борис Михайлович ніколи не приходить до своєї любки з порожніми руками. Обов'язково випивку візьме, квіти дорогою купить, подарунок якийсь дістане (трусики або колготки) і грошей для коханої прихопить.

Усе було б добре, та не дає Тамарі спокою думка, що не хоче Борис Михайлович взяти її за дружину. Воно, звісно, зрозуміло, не може порядний чоловік задля коханки кинути дружину, яка виростила йому двох чудових дітей і виховує тепер трьох чарівних онуків, та все одно прикро. Одного разу Тамара спробувала під'їхати до коханця з розмовами про заміжжя, та Борис Михайлович засмутився. Тоді Тамара злякалася, що може через бабське занудство втратити таку чудову людину, і більше до цієї теми не поверталася.

— Борисе Михайловичу, вам ніколи не спадало на думку, що ваша коханка вас просто-напросто розкручує?

— А то вже не моя справа. Це цілком питання її совісті. Якщо у неї, крім меркантильного, немає іншого інтересу до мене, то паскуда вона, а не баба. Та я про те думати не хочу. Мені добре з нею в ліжку, і це головне. Тож і стараюсь, чим можу, допомогти. Люди ж бо мають допомагати одне одному, чи як?

З Борисом Михайловичем цілком згоден американський дизайнер Пол Штерн, який проводить півжиття у Флориді, а півжиття в Москві:

— Безумовно, люди мають допомагати одне одному, — каже кароокий брюнет Штерн. — Та коли жінка за свої ласки відверто вимагає від нас матеріальної допомоги — то вже свинство.

Пол — прихильник «великого й чистого кохання». Для спонсорства, судячи з усього, він ще не дозрів.

Рік тому Пол познайомився з чарівною жінкою з Підмосков'я. На другу зустріч Лариса, так її звали, запросила американця до себе додому. В ліжку на нього чекав сюрприз: Лариса показала йому вищий пілотаж. Зате вранці вона повернула його з небес на землю, заявивши: «У мене двоє дітей, а на роботі мені платять мало. Якщо ти зустрічаєшся зі мною, то повинен привозити продукти й давати мені гроші на життя». Пол був прикро вражений і більше в підмосковному Ступіно його не бачили.

Від Ларисиної сестри, з якою в Пола зав'язалися щирі, дружні стосунки, американець дізнався, що Лариса знайшла-таки собі заморського спонсора. Разів зо два на тиждень її відвідує турок Закір...

— У вас у Росії зараз вважається досить престижним, коли дівчина не працює, а перебуває на утриманні в якогось багатого чоловіка, — веде далі Пол, — а в нас у Штатах усе навпаки. Найбільшою симпатією в суспільстві користуються жінки, які присвятили себе кар'єрі і всього досягають власною працею або ж займаються тільки домашнім господарством. А ті дами, які довірили турботу про свої проблеми коханцям, особливою повагою не користуються. Це вважають за несмак.

Про нашу розмову з Полом я розповів 29-річній Любі К., яка народилася в Самарі в дуже бідній сім'ї (речі від старшої сестри переходили до середньої, а слідом за середньою доношувала молодша). Не так давно вона приїхала до Москви, де закінчила технічний вуз, та добре оплачуваної роботи не знайшла, зате знайшла багатого спонсора — великого бандита-рекетира, який подарував їй однокімнатну квартиру в престижному районі Москви та «БМВ», регулярно купує їй розкішні шмотки і виплачує щомісяця три тисячі доларів.

— «Несмак»?! — Люба була вочевидь розлючена. — Хай іде він, цей твій американець, кудись подалі! А те, що їсти й нормально жити хочеться, — це також «несмак»?!

Андрій МАРТИНЮК.

(«SPEED-інфо», січень 1995 р.).

Жириновський пропонував оргію

ВІДОМИЙ американський журнал «Плейбой», що скромно називає себе «виданням для чоловіків», поставив собі за мету проінтерв'ювати Володимира Жириновського після того, як його партія стала мало не переможницею на виборах 1993 року. За цю справу взялася канадська журналістка Дженніфер Гулд, яка живе в Москві й пише для «Торонто стар». Їй вдалося переконати лідера ЛДПР відмовитися від його звичного гонорару за інтерв'ю — 15 тисяч доларів. А що було далі, розповідається вже в інтерв'ю з самою Гулд, опублікованому в респектабельній газеті «Вашингтон пост» та супроводжуваному коментарями репортера Говарда Куртца.

Коли Дженніфер Гулд, яка представляє «Плейбой», сіла з російським ультранаціоналістом Володимиром Жириновським, щоб узяти в нього інтерв'ю, вона, звісно, чекала, що тема сексу так чи інакше буде присутня. Чого вона не чекала, то це «відвертих сексуальних чіплянь». Гулд каже, що Жириновський кілька разів добивався, щоб вона і її 20-річна перекладачка «тут-таки віддалися йому та його двом молодим охоронцям». І все це записано на магнітофонній плівці.

«Ми краще зрозуміємо одне одного, коли ви роздягнетеся прямо зараз, — доводив Жириновський Дженніфер. — Ви ляжете на цих невеликих ложах, і ці хлопці ласкатимуть вас. Я слухатиму ваші запитання і вестиму бесіду...»

«Я нервувала, — признається Гулд, — спадає на думку навіть слово «боялася». Він перейшов межу дозволеного, і я чітко дала йому зрозуміти, що він цю межу перетнув. Багато що тут пов'язано з бажанням домінувати, це, можливо, був його метод спробувати взяти хід інтерв'ю в свої руки, вибити мене з колії». Гулд каже, що до неї Жириновський не торкався, проте намагався обняти перекладачку.

Жириновський, який стверджує, що був близький більш як з 200 жінками, пригощав Гулд і перекладачку шоколадом та коньяком. «Я сказав їм, щоб вони прийшли без верхньої частини одягу», — повідомив він своєму синові та охоронцям.

Після того, як жінки відмовилися від його уваги, Жириновський дорікав їм: «Як вам не соромно бути такими егоїстичними! Ви — дві зрілі жінки, і ви не хочете вступити в нормальні стосунки з двома міцними чоловіками. Відмовляючи їм в інтимних стосунках, ви штовхаєте їх до війни. Ви — джерело війн на планеті».

Під час пізнішої спроби Жириновський навів такий аргумент: «Ви маєте зробити це задля своєї професії — аби краще взнати того, про кого пишете». — «Я вам уже сказала, що не бажаю», — відрізала Гулд. — «Але під час злягання ви більше розповім», — переконував він. Врешті-решт він передбачив, що Гулд «напише, що я — сексуальний маньяк».

Гулд підсумовує: «Я хотіла дещо інше, ніж його стандартні відповіді. І отримала більше, ніж сподівалася».

Віссаріон СИСНЄВ.

Вашингтон.
(«Труд» від 4 лютого 1995 р.).

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 529471.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311028.